

Sukilėliai Apšaudo Barcelonos Priemiesčius

RESPUBLIKOS VALDŽIA IŠSIKĖLĖ IŠ MIESTO

Svetimų šalių atstovai padeda savo šalių piliečiams bėgti iš Barcelonos

PERPIGNAN, Francuzija, sausio 24. — Žinios iš Ispanijos, pasiekusios šį miestą antradienį popiet, sakė, kad sukilėliai sulaužė paskutines Barcelonos apsigynimo linijas. Sukilėliai paėmė strateginiai svarbius miestus Manresą ir Martorell, ir grumėsi su lojalistais, stengdamiesi pereiti upę Llobregat. Nuo šios upės jau lengva pulti respublikos sostinę.

Barcelonos likimas atrodo nulemtas, nežiurint desperatiško pasiryžimo, nežiurint visų lojalistų pastangų ją išgelbėti.

Respublikos vyriausybė išsikėlė šiaurės link — į Geroną ir Figueras.

Jungt. Valstijų, Britanijos ir Francuzijos valdininkai, padėdami savųjų karo laivų, pradėjo evakuoti (gabenti iš miesto) savo šalių piliečius.

Dėl nuolatinio oro atakų sukilėliai užmušė ir sužeisė Barcelonos civilių gyventojų dideį. Pietų pusėje sukilėlių ar-

tilerija jau apšaudė Barcelonos priemiesčius.

Sukilėliai veikia artinasi prie miesto iš trijų pusių — pietų vakarų, vakarų ir iš šiaurės vakarų. Arčiausia jie buvo pietų vakaruose. Vakaruose paėmė miestą Martorell, dešimties mylių toly nuo Barcelonos. Šiaurės vakaruose pateko į jų rankas Manresa, 50,000 gyventojų miestas.

Sukilėlių pranešimas sakė, kad jų artilerijos ugnis jau siekė Barcelonos uostą.

Barcelonoj beviltė ir nerimas. Gyventojai šen ir ten skuba, nešini ryšulius. Privatai automobiliu skubina šiaurės link, nežiurėdami sirenų įspėjimo apie lėktuvų pavojų. Naktį į antradienį per keletą valandų neturėta elektros šviesos. Antradienio rytą tik du laikraščiai teišėjo, nors iki šiol laikraščiai leista daug. Krautuvis uždarytos. Truksta maisto. Net svetimsaliai, turį pinigų, negali maisto gauti.

Lojalistų prašymas bergždžias

NEW YORK, N. Y., sausio 24. — Ispanijos respublikos užsienių reikalų ministeris, Julio Alvarez del Vayo, dar kartą kreipėsi į Francuzijos užsienių reikalų ministrą Bonnetą prašymu duoti lojalistams pagalbos amunicija. Jisai įrodinėjo, kad ir narsiausias respublikos gynėjų pastangos negali atremti sukilėlių jėgų, kai jiems, lojalistams, truksta amunicijos, kai tenka skirstyti net šautuvų kulkas mažais kiekiais, kad jų nepritruktų.

Bonnet nesutiko pagalbos duoti; dėl Vayo ruošėsi grįžti atgal į Ispaniją.

Reikalauja panaikinti embargo ginklams

NEW YORK, N. Y., sausio 24. — Buvęs Jungt. Valstijų užsienių reikalų sekretorius, Henry L. Stimson, laiske rašytame dienraščiui New York Times, ragina Jungt. Valstijų valdžią panaikinti drausmę gabenti ginklus Ispanijos respublikai. Stimson sako, kad Jungt. Valstijos pripažįsta lojalistų vyriausybę kaip tikrą Ispanijos valdžią, o toks pripažinimas reiškia ir Ispanijos valdžios teisę gintis prieš sukilėlius.

Chicago ir apilinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra; truputį šalčiau; apystipriai daugiausia šiaurės vakarų vėjai; saulė teka 7:10 v. r., leidžiasi 4:55 val. vak.

Trys "Cavalier" jūros lėktuvo nariai iš kairės į dešinę: Robert Spencer, radijo operatorius Harry Chapman ir lei. Neil Richardson.

Vice-prezidentas Garner vadovauja konservatoriams

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Prez. Rooseveltas prašo paskirti WPA darbams \$875,000,000. Kongreso konservatoriai nori skirti tik \$725,000,000. Antradienį prasidėjo debatai senate dėl šitų fondų asignavimo. Konservatyviems vadovauja vice-prezidentas Garner. Naujosios Dalybos šalininkams vadovauja senato daugumos vadas Barkley.

Reikalauja nubausti Darbo Departamento sekretorių

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Atstovų rūmų narys Thomas (republikonas iš New Jersey) antradienį įteikė rumams rezoliuciją, kurį reikalauja iširti Darbo Departamento sekretoriaus, p-nios Perkins, veiklą ir nubausti ją (impyčyti), jei pasirodys pagrindas. Rezoliucija taipgi atkreipta prieš James L. Houghtelį, imigracijos komisierių, ir Gerardą D. Reilly, Darbo Departamento advokatą.

Baumės Darbo Departamento sekretoriui reikalauja tam tikros šalies gyventojų grupės, jų tarpe Dies vadovaujamas anti-amerikoniškai veiklai tyrinėti atstovų rūmų komitetas, Amerikos Legionas ir kiti. P-nios Perkins priešai labiausia supykė ant jos dėl to, kad ji nedeportavo Harry Bridges, CIO unijų vado Pacifiko pakrašty, kaltinamo tuo, kad jis esąs komunistas.

Francuzija gal užims Ispanijos salą

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Žiniomis iš painformuotų Francuzijos ratelių, francuzai gal užims Ispanijos salą Minorca, Viduržemio juroje, jeigu italai nepasitrauks iš Ispanijos, kai sukilėliai laimės civilį karą. Sala Minorca skaitoma svarbi francuzų susisiekimui, Viduržemio jura, su Afrika.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● PARYŽIUS, Francuzija, sausio 24. — Antradienio vakare Paryžiuje gauta neoficiali žinia, jogei Ispanijos sukilėlių vado, gen. Franco, kariuomenės kai kurios dalys pasiekusios punktą, kurs randasi t.k. pusantros mylios nuo Barcelonos centro. Sukilėlių artilerija ir lėktuvai bombarduoja miestą, sako tas pranešimas. Traukinių važinėjimas sulaukytas. Bet pranešimas nepatvirtintas.

● RIGA, Latvija, sausio 24. — Europa susidomėjusi busimomis Stalino ir Hitlerio atstovų derybomis. Šitokioms deryboms rusai stato sąlygą, kad naciai paliautų varę agitaciją ir teikę paramą nepriklausomai Ukrainai isteigti. Ryšium su politinėmis derybomis, pranešama, Vokietija sutinkanti atnaujinti prekybos sutartį su Sovietų Rusija.

● LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Britų vyriausybė susirūpinusi dėl Ispanijos. Baimė reiškia, kad sukilėliams laimėjus karą, italai ir vokiečiai sutiks iš jos pasitraukti tik ta sąlyga, kad ir kiti svetimsaliai pasitrauktų iš Ispanijos. O tai reiškia, kad britai pasitrauktų nuo Gibraltaro, kurį jie kontroliuoja.

● WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Prez. Rooseveltas pasikalbėjime su spaudos atstovais antradienį painformavo, jogei užsienio reikalų departamento advokatai studijuoja neįtrauktą aktą tikslu nustatyti, ar prezidentas turi galios atšaukti embargo siuntimui ginklų Ispanijai.

● WASHINGTON, D. C., sausio 24. — CIO atstovai Philip Murray ir Sidney Hillman antradienį išleido pareiškimą, kad CIO arba Industrijų Unijų Kongresas remia ir pripažįsta suspenduotus automobilių darbininkų unijos pildomosios tarybos narius kaipo tikrus tos unijos atstovus, o ne Martiną ir jo šalininkus.

Buęs daktaras areštuotas ryšium su galvažudybėmis Clevelande

CLEVELAND, Ohio, sausio 24. — Clevelande per paskutinius ketverius metus rasta vienuolika supiaustųjų žmonių lavonų. Ryšium su tomis galvažudybėmis antradienį tapo sumintas Peter Merylo, vidutinio amžiaus medikalių instrumentų pardavėjas, bet praeity buęs daktaras, kuriam teisė praktikuoti buvo atimta. Policija dabar kvočia jį.

Laivas Omaha paima amerikiečius gyvenusius Ispanijoje

BARCELONA, Ispanija, sausio 24. — Jungt. Valstijų kreiseris Omaha atvyko į uostą Caldetas, Ispanijoje, paimti Amerikos konsulą, konsulato tarnautojus ir privačius amerikiečius gyvenusius Barcelonoje. Kai kurie amerikiečiai apledo Barceloną ir išvyko į Caldetas. Tačiau apledo Barceloną ne visi amerikiečiai. Pabėgo jų tik dvidešimt su viršum. Tarp 120 ir 150 kitų nutarė pasilikti Barcelonoje.

Automobilių unijos vaidai teisme

DETROIT, Mich., sausio 24. — Paskutiniųjų poros dienų įvykiai automobilių darbininkų unijoje buvo toki: unija susilaukė dviejų prezidentų, įsisteigė du generalius ofisus, šaukia dvi konvencijas ir įvėlė teisumą į savo reikalus.

Homer Martin pasilieka unijos prezidentu. Bet suspenduotieji pildomosios tarybos nariai pasirinko laikinuoju savo prezidentu Thomasą. Ir viena ir kita frakcija turi savus ofisus. Martin šaukia unijos konvenciją Detroitė kovo 4 dieną. Suspenduotieji pildomosios tarybos nariai šaukia konvenciją kovo 20 dieną Clevelande. O ateinantį šeštadienį teismas spres, kam priklausys teisė kontroliuoti unijos fondus, kurių esama keleto šimtų tukstančių dolerių.

KLAIPĖDOS KLAUSIMAS IŠSPREŠTAS — LAIKINAI

Naciai nori užtikrinti rusų ir lenkų neitralumą. Įvyks vokiečių-rusų pasitarimas.

RIGA, Latvija, sausio 24. — Gaunamomis čia žiniomis, Klaipėdos klausimas tapo išspręstas — bent laikinai. Klaipėdos direktorijos pirmininkas, nacia Bertuleit, painformavo pusiau oficialią Lietuvos žinių agentiją, kad klaipėdiečiai nori sugyventi su lietuviais taikiai. Ateity geri Klaipėdos santykiai su Lietuva priklausys nuo to, ar Lietuva pildys Klaipėdos statutą. Pasak Bertuleit, Klaipėdos ukininkų skolos turi būti palengvintos, suteiktus jiems daugiau lengvatų aktyvesnei prekybai su Vokietija.

Kai dėl pačios Vokietijos, tai naciai stengiasi gauti prižadus, kad Lenkija ir Sovietų Rusija pasiliks neitralios, vokiečiams išvysčius smarkesnę veiklą ir, gal but, iššaukus krizę vakaruose. Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Ribbentrop artimoj ateity atkakys Varšuvą. Taip jau artimoj ateity įvyks vokiečių-rusų pasitarimai Maskvoje. Viešai skelbiama, kad šitie pasitarimai ruošiami ekonomiais sumetimais, o tikrumoje jų pagrindas bus politinis.

Lojalistai kariaus toliau

HENDAYE, Francuzija, sausio 24. — Ispanijos lojalistų generolui Miaja, kurs išgelbėjo Madridą nuo sukilėlių, įsakyta lėkti į Barceloną ir vadovauti miesto apgynimui. Net jeigu jam nepavyktų išgelbėti Barceloną, vis vien, vyriausybinkininkai sako, jie tęs karą toliau — tęs jį iki galo.

Ruošia pramoninę armiją karo atvejui

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Britanijos vyriausybė antradienį paskelbė planus sudaryti darbo armiją, reikalingą karui vesti, jei karas kiltų. Paskelbta, kad tam tikros rūšys darbininkų, amžiuje nuo 18 iki 64 metų, yra skyriamos amunicijos, krašto apsaugos ir viešųjų įmonių darbams dirbti. Šita darbo rezervų armija apimanti 6,000,000 šalies darbininkų.

Išsiuntė svetimsalius savanorius į Francuziją

PERPIGNAN, Francuzija, sausio 24. — Antradienį Ispanijos respublikos vyriausybė skubiai pasiuntė iš Barcelonos į Francuziją burį svetimsalių legionierių, kurie praeity kariauvo lojalistų eilėse. Pasiųstųjų tarpe yra ir 130 amerikiečių. Manoma, jie pasieks Francuziją trečiadienį.

Ieško prapuolusio britų bombonešio

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Antradienį Britanijos lėktuvai ieškojo karo lėktuvo bombonešio, kuriuo lėkė, laike smarkios audros pirmadienį, per Anglijos kanalą šeši aviatoriai. Prisibijoma, kad lėktuvas ir lakunai bus žuvę. Dėl audros Anglijoj mažiausia 14 žmonių žuvo. Ji padarė taipgi nemažai žalos laivams.

Iš Lietuvos

Iš Lietuvos
 Lig šiol Rokiškų tebuvo 8 restoranai, dabar jau atsiranda ir nauji barai. Daugelis restoranininkų kiek pabizniavę perkasi žemes ir kt. nuosavybę išsigyja.

Netoli Rokiškio Juodupėje esančio "Nemuno" bendr. tekstilės fabriko darbininkai, kurių čia yra arti 800, neturi jokio kulturinio klubo, ar šiaip kuo laiką praleisti. Juodupėje tėra tik 2 restoranai, kurie iš darbininkų nebologai verčiasi.

Rokiškio apskr. kai kuriose vietose nėra gydytojo. Pav. Onuškų susirgus pas gydytoją reikia važiuoti į Rokiškį už 23 km. Reikėtų nuolatinio gydytojo Onuškėje, arba nors Juodupėje. Dabar čia tik ketvirtadieniais atvažiuojas vienas gydytojas.

Snukio liga

SILALĖ. — Visi gyventojai sutiko su didele baime gyvulių snukio liga, kuri praeitą savaitę pasirodė Kutimų kaime. Mieste tuoj buvo uždrausti turgai. Ukininkų tarpe didelis susirūpinimas.

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siunčėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu. Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitą ir pinigų pasiuntimo ratą.

Naujienos
 1739 S. Halsted St.
 CHICAGO, ILL.

Sukilėliai Apšaudo Barcelonos Priemiesčius

RESPUBLIKOS VALDŽIA IŠSIKĖLĖ IŠ MIESTO

Svetimų šalių atstovai padeda savo šalių piliečiams bėgti iš Barcelonos

PERPIGNAN, Francuzija, sausio 24. — Žinios iš Ispanijos, pasiekusios šį miestą antradienį popiet, sakė, kad sukilėliai sulaužė paskutines Barcelonos apsigynimo linijas. Sukilėliai paėmė strateginiai svarbius miestus Manresą ir Martorell, ir grumėsi su lojalistais, stengdamiesi pereiti upę Llobregat. Nuo šios upės jau lengva pulsi respublikos sostinę.

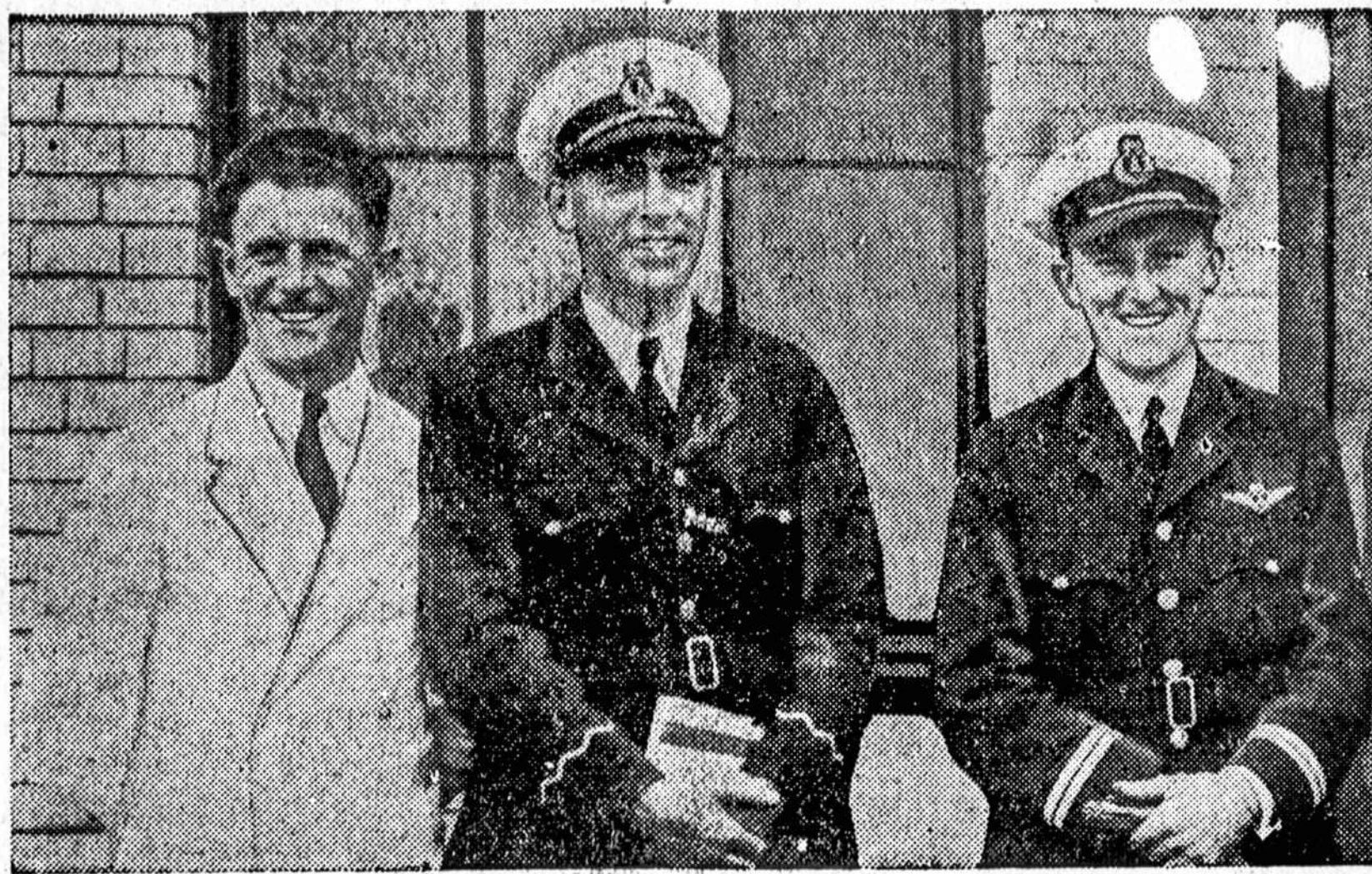
Artilerija jau apšaudė Barcelonos priemiesčius. Sukilėliai veikia artinasi prie miesto iš trijų pusių — pietų vakarų, vakarų ir iš šiaurės vakarų. Arčiausia jie buvo pietų vakaruose. Vakaruose paėmė miestą Martorell, dešimties mylių toly nuo Barcelonos. Šiaurės vakaruose pateko į jų rankas Manresa, 50,000 gyventojų miestas.

Sukilėlių pranešimas sakė, kad jų artilerijos ugnis jau siekė Barcelonos uostą. Barcelonoje beviltė ir nerimas. Gyventojai šen ir ten skuba, nešini ryšulius. Privačiai automobiliai skubina šiaurės link, nežiurėdami sirenų įspėjimo apie lėktuvų pavojų. Naktį į antradienį per keletą valandų neturėta elektros šviesos. Antradienio rytą tik du laikraščiai teišėjo, nors iki šiol laikraščių leista daug. Krautuvis uždarytos. Truksta maisto. Net svetimšaliai, turį pinigų, negali maisto gauti.

Respublikos vyriausybė išsikėlė šiaurės link — į Geroną ir Figueras.

Jungt. Valstijų, Britanijos ir Francuzijos valdininkai, padėdami savųjų karo laivų, pradėjo evakuoti (gabenti iš miesto) savo šalių piliečius.

Dėl nuolatinių oro atakų skaičius užmuštų ir sužeistų Barcelonos civilių gyventojų didėjo. Pietų pusėje sukilėlių ar-

Trys "Cavalier" jūros lėktuvo nariai iš kairės į dešinę: Robert Spencer, radijo operatorius Harry Chapman ir lei. Neil Richardson.

KLAIPĖDOS KLAUSIMAS IŠSPRĘSTAS — LAIKINAI

Naciai nori užtikrinti rusų ir lenkų neutralumą. Įvyks vokiečių-rusų pasitarimas.

RIGA, Latvija, sausio 24. — Gaunamomis čia žiniomis, Klaipėdos klausimas tapo išspręstas — bent laikinai. Klaipėdos direktorijos pirmininkas, naciai Bertuleit, painformavo pusiau oficialią Lietuvos žinių agentiją, kad klaipėdiečiai nori sugyventi su lietuviais taikiai. Ateity gerai Klaipėdos santykiai su Lietuva priklausys nuo to, ar Lietuva pildys Klaipėdos statutą. Pasak Bertuleit, Klaipėdos ukininkų skolos turimi būti palengvintos, suteikusiems daugiau lengvatų aktyvesnei prekybai su Vokietija.

Kai dėl pačios Vokietijos, tai naciai stengiasi gauti prižadus, kad Lenkija ir Sovietų Rusija pasiliks neutralios, vokiečiams išvysčius smarkesnę veiklą ir, gal but, iššaukus križą vakaruose. Vokietijos užsienio reikalų ministeris von Ribbentrop artimoj ateity atlanks į Lietuvą priklausys ateity įvyks vokiečių-rusų pasitarimai Maskvoje. Viešai skelbiama, kad šitie pasitarimai ruošiami ekonomiais sumetimais, o tikrumoje jų pagrindas bus politinis.

Vice-prezidentas Garner vadovauja konservatoriams

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Prez. Rooseveltas prašo paskirti WPA darbams \$875,000,000. Kongreso konservatoriai nori skirti tik \$725,000,000. Antradienį prasidėjo debatai senate dėl šitų fondų asignavimo. Konservatyviems vadovauja vice-prezidentas Garner. Naujosios Dalybos šalininkams vadovauja senato daugumos vadas Barkley.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 24. — Antradienio vakare Paryžiuje gauta neoficiali žinia, jogei Ispanijos sukilėlių vado, gen. Franco, kariuomenės kai kurios dalys pasiekusios punktą, kurs randasi t.k. pusanotos mylios nuo Barcelonos centro. Sukilėlių artilerija ir lėktuvai bombarduoja miestą, sako tas pranešimas. Traukinių važinėjimas sulaukytas. Bet pranešimas nepatvirtintas.

Buvęs daktaras areštuotas ryšium su galvažudybėmis Clevelande

CLEVELAND, Ohio, sausio 24. — Clevelande per paskutinius ketverius metus rasta vienuolika supiaustytų žmonių lavonų. Ryšium su tomis galvažudybėmis antradienį tapo sumintas Peter Merylo, vidutinio amžiaus medikalių instrumentų pardavėjas, bet praecity buvęs daktaras, kuriam teisė praktikuoti buvo atimta. Policija dabar kvocia jį.

Lojalistai kariaus toliau

HENDAYE, Francuzija, sausio 24. — Ispanijos lojalistų generolui Miaja, kurs išgelbėjo Madridą nuo sukilėlių, išaukta lėkti į Barceloną ir vadovauti miesto apgynimui. Net jeigu jam nepavyktų išgelbėti Barceloną, vis vien, vyriausybinkai sako, jie tęs karą toliau — tęs jį iki galo.

Iš Lietuvos Ivaivos žinios

Lig šiol Rokiškyje tebuvo 8 restoranai, dabar jau atsiranda ir nauji barai. Daugelis restoranininkų kiek pabizniavę perkasi žemes ir kt. nuosavybę įsigyja. Netoli Rokiškio Juodupėje esančio "Nemuno" bendr. tekstilės fabriko darbininkai, kurių čia yra arti 800, neturi jokio kulturinio klubo, ar šiaip kuo laiką praleisti. Juodupėje tėra tik 2 restoranai, kurie iš darbininkų neblogai verčiasi.

Lojalistų prašymas bergždžias

NEW YORK, N. Y., sausio 24. — Ispanijos respublikos užsienio reikalų ministeris, Julio Alvarez del Vayo, dar kartą kreipėsi į Francuzijos užsienio reikalų ministerį Bonnetą prašymu duoti lojalistams pagalbos amunicija. Jisai įrodinėjo, kad ir narsiausios respublikos gynybų pastangos negali atremti sukilėlių jėgų, kai jiems, lojalistams, truksta amunicijos, kai tenka skirstyti net šautuvų kulkas mažais kiekiais, kad jų nepritrunktų. Bonnet nesutiko pagalbos duoti; dėl Vayo ruošėsi grįžti atgal į Ispaniją.

Daktarų Sąjungos byla teisme

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Prieš kurį laiką Washingtono federalios valdžios samdiniai, gauną žemesnes algas, suorganizavo draugiją vardu Group Health, Inc. Už tam tikrą, rodos, \$26 per metus mokėstį draugija teikė savo nariams ir jų šeimoms medicinišką pagalbą.

Draugija, kuriam laikui pralinkus, susidurė su Amerikos Daktarų Sąjungos opozicija. Kivirčas pasidarė taip opus, kad jį pradėjo tyrinėti Jungt. Valstijų teisingumo departamentas. Tyrinėjimo pasėkoj grand jury apkaltino Daktarų Sąjungą ir kai kuriuos pavienius daktarus tuo, kad jie stengiasi praktikuoti monopoliją. Apkaltino juos nusizengimu prieštrustinėms šalies įstatymams. Šį trečiadienį Daktarų Sąjungą prašys teismą panaikinti padarytus jai kaltinimus.

Reikalauja nubausti Darbo Departamento sekretorių

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — Atstovų rumų narys Thomas (republikonas iš New Jersey) antradienį įteikė rumams rezoluciją, kurį reikalauja ištirti Darbo Departamento sekretoriaus, p-nios Perkins, veiklą ir nubausti ją (impyčyti), jei pasirodys pagrįstas. Rezolucija taipgi atkreipta prieš James L. Houghtelį, imigracijos komisioniery, ir Gerardą D. Reilly, Darbo Departamento advokatą.

Baumės Darbo Departamento sekretoriui reikalauja tam tikros šalies gyventojų grupės, jų tarpe Dies vadovaujamas anti-amerikoniškai veiklai tyrinėti atstovų rumų komitetas, Amerikos Legionas ir kiti. P-nios Perkins priešai labiausiai supykę ant jos dėl to, kad ji nedeportavo Harry Bridges, CIO unijų vado Pacifiko pakrasty, kaltinamo tuo, kad jis esąs komunistas.

RIGA, Latvija, sausio 24. — Europa susidomėjusi businomis Stalino ir Hitlerio atstovų derybomis. Šitokioms deryboms rusai stato sąlygą, kad naciai paliautų varę agitaciją ir teikė paramą nepriklausomai Ukrainai įsteigti. Ryšium su politinėmis derybomis, pranešama, Vokietija sutinkanti atnaujinti prekybos sutartį su Sovietų Rusija.

Laivas Omaha paima amerikiečius gyvenusius Ispanijoje

BARCELONA, Ispanija, sausio 24. — Jungt. Valstijų kreiseris Omaha atvyko į uostą Caldetas, Ispanijoje, paimti Amerikos konsulų, konsulato tarnautojus ir privačius amerikiečius gyvenusius Barcelonoje. Kai kurie amerikiečiai apėjo Barceloną ir išvyko į Caldetas. Tačiau apėjo Barceloną ne visi amerikiečiai. Pabėgo jų tik dvidešimt su viršum. Tarp 120 ir 150 kitų nutarė pasilikti Barcelonoje.

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Britų vyriausybė susirūpinusi dėl Ispanijos. Baimė reiškia, kad sukilėliams laimėjus karą, italai ir vokiečiai sutiks iš jos pasitraukti tik ta sąlyga, kad ir kiti svetimšaliai pasitrauktų iš Ispanijos. O tai reiškia, kad britai pasitrauktų nuo Gibraltaro, kurį jie kontroliuoja.

Automobilių unijos vaidai teisme

DETROIT, Mich., sausio 24. — Paskutiniųjų poros dienų įvykiai automobilių darbininkų unijoj buvo toki: unija susilaukė dviejų prezidentų, įsisteigė du generalius ofisus, šaukia dvi konvencijas ir įvėlė teismą į savo reikalus.

Homer Martin pasilieka unijos prezidentu. Bet suspenduoti tieji pildomosios tarybos nariai pasirinko laikinuoju savo prezidentu Thomasą. Ir viena ir kita frakcija turi savus ofisus. Martin šaukia unijos konvenciją Detroito kovo 4 dieną. Suspenduoti tieji pildomosios tarybos nariai šaukia konvenciją kovo 20 dieną Clevelande. O ateinantį šeštadienį teismas spres, kam priklauso teisė kontroliuoti unijos fondus, kurių esama keletu šimtų tukstančių dolerių.

Ruošia pramoninę armiją karo atvejui

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Britanijos vyriausybė antradienį paskelbė planus sudaryti darbo armiją, reikalingą karui vesti, jei karas kiltų. Paskelbta, kad tam tikros rūšys darbininkų, amžiuje nuo 18 iki 64 metų, yra skyriamos amunicijos, krašto apsaugos ir viešųjų įmonių darbams dirbti. Šita darbo rezervų armija apimanti 6,000,000 šalies darbininkų.

Snukio liga

ŠILALĖ. — Visi gyventojai sutiko su didele baime gyvulių snukio ligą, kuri praeitą savaitę pasirodė Kutimų kaime. Mieste tuoj buvo uždrausti turgai. Ukininkų tarpe didelis susirūpinimas.

Reikalauja panaikinti embargo ginklams

NEW YORK, N. Y., sausio 24. — Buvęs Jungt. Valstijų užsienio reikalų sekretorius, Henry L. Stimson, laiške rašytame dienraščiui New York Times, ragina Jungt. Valstijų valdžią panaikinti drausmę gabenti ginklus Ispanijos respublikai. Stimson sako, kad Jungt. Valstijos pripažįsta lojalistų vyriausybę kaipo tikrą Ispanijos valdžią, o toks pripažinimas reiškia ir Ispanijos valdžios teisę gintis prieš sukilimus.

Meksika mėgins paroduoti aliejų Argentinai

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, sausio 24. — Į Argentiną, kaipo Meksikos ambasadorius, išvyksta Felix Palavicini. Manoma, jis mėgins surasti Meksikos aliejui rinką toj šaly. Iš Argentinos gi Meksika imsianti kviečius, kurių iki šiol daugiausia pirkdavo Jungt. Valstijoje. Nuo to laiko, kai valdžia eksportavo svetimšalių aliejaus kompanijas Meksikoje, Jungt. Valstijos ir Didžiosios Britanijos kapitalas boikotuoja Meksiką. Jai sunku surasti rinką savo aliejui. Taigi ir manoma, kad Palavicini mėgins parduoti Meksikos aliejų Argentinai.

Francuzija gal užims Ispanijos salą

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Žiniomis iš painformuotų Francuzijos ratelių, francuzai gal užims Ispanijos salą Minorca, Viduržemio juroje, jeigu italai nepasitrauks iš Ispanijos, kai sukilėliai laimės civilį karą. Sala Minorca skaitoma svarbi francuzų susisiekimui, Viduržemio jura, su Afrika.

WASHINGTON, D. C., sausio 24. — CIO atstovai Philip Murray ir Sidney Hillman antradienį išleido pareiškimą, kad CIO arba Industriųjų Unijų Kongresas remia ir pripažįsta suspenduotus automobilių darbininkų unijos pildomosios tarybos narius kaipo tikrus tos unijos atstovus, o ne Martiną ir jo šalininkus.

Išsiuntė svetimšalius savanorius į Francuziją

PERPIGNAN, Francuzija, sausio 24. — Antradienį Ispanijos respublikos vyriausybė skubiai pasiuntė iš Barcelonos į Francuziją buri svetimšalių legionierius, kurie praecity kariaus lojalistų eilėse. Pasiųstųjų tarpe yra ir 130 amerikiečių. Manoma, jie pasieks Francuziją trečiadienį.

Ieško prapuolusio britų bombonešio

LONDONAS, Anglija, sausio 24. — Antradienį Britanijos lėktuvai ieškojo karo lėktuvo bombonešio, kuriuo lėkė, laike smarkios audros pirmadienį, per Anglijos kanalą šeši aviatoriai. Prisibijoma, kad lėktuvas ir lakunai bus žuvę. Dėl audros Anglijoj mažiausia 14 žmonių žuvo. Ji padarė taipgi nemažai žalos laivams.

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus. Pastsu ir Telegrama už prienamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu. Ant pareikalavimo išsiunčiame pasluntimo kvitą ir pinigų pasiuntimo ratas. Naujienos 1739 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

ORAS. Chicago ir apielinkė federalio oro biuras šiai dienai prašauja: Bendrai giedra; truputį šalčiau; apystipriai daugiausia šiaurės vakarų vėjai; saulė teka 7:10 v. r., leidžiasi 4:55 val. vak.

Kritika ir Polemika

Kokių santykių su Romos popiežium "Draugas" nori?

(Tęsinys)

O juk tokiu kongresu turėtų būti svarbiausia priedermė išklasyti savo brolių katalikų nusiskundimus, persekiojimus ir kur esti reikalas išnešti savo protestus, perspėjimus sužvėrusioms valstybėms arba jų valdžioms. Nejaugi "Draugas" mano, kad svarbiausias ir rimčiausias tokių kongresų tikslas yra romiškiems kardinolams, vyskupams ir kunigams pasivaikščioti kokio ten miesto gatvėmis, pasirodyti kokius brangius rūbus jie nešioja, pagerti šampano už Kristaus Karaliaus sveikatą, ir baigta. O tada skelbti pasauliui, kiek daug žiopių buvo suvažiavę į tokį pasivaikščiojimo kongresą, kiek daug komunių jie išdalijo, išpažinčių išklause, tai ot ir po viso kongreso. Tačiau ką toks kongresas nuveikė, tai nebutų galima nei per padidinamą stiklą matyti.

Vienok "Draugas" kiek tik galėdamas stengiasi pusti tą tuščią burbulą apie bairius dalykus, kokius neva tokie pasivaikščiojimo Ragaišiniai kongresai atlieka. O tikrenybėje tie pasivaikščiojimo kongresai nieko gero neatliks nė dėl vienos persekiojamos, pavergtos ar prispaustos tautos, nors ji būtų ir labai ištikima duktė tai neklaidingai Romos katalikų bažnyčiai. Juk galima sakyti, kad niekas iš pasaulio maži tautų daugiau nėra nukentėjęs įvairiausių persekiojimų, paniekimų kaip lietuvių tauta. Be to, lietuviai Romos katalikų bažnyčios kunigai visur ir visados stigavoja, kad lietuvių tauta esanti 80% katalikiška, vadinasi, išpažįstanti Romos katalikų bažnyčios tikybą. Kitaip sakant, Lietuva yra labai gera ir ištikima Romos katalikų bažnyčios duktė. Na, o kas girdėjo, ar gali "Draugas" nurodyti bent vieną tokį Eucharistinį kongresą, kuriame būtų lietuvių kunigai, tie Romos popiežiaus konsulai, pasidarbavę, kad išneštų viešą papeikimą, persergėtiną lenkų katalikiškai valdžiai už nežmonišką lietuvių Vilniaus krašto persekiojimą? Niekas to negirdėjo. Niekur jį to nepadarė ir, galima sakyti, ateityje nepadarys.

ATIDARYMO PRANESIMAS
Michigan Ave. Klinikos
 Pinas Medikalis patarnavimas su pagalba laboratorijos ir X-ray. Gydymas be vaistų, su pagalba modernišku pagerintu išradimu. Reikalui esant vaistus duodame už žemą kainą.
Mes Gydome Vyrų ir Moterų Ligas
 Taipgi — Artritis, Rheumatism, kraujo ligas, odos ligas, tonisius, pilvo ligas, piles ir kitokias.
 Pinas jūsų sveikatos patikrinimas už \$1.50
 Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakare
Michigan Ave. Clinic
 Telefonas Calumet 4178
 33-čia ir So. Michigan Ave.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
 20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklius GALI GAUTI NAUJIENOSE KAINA 25 CENTAI
 •
 Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI.

CRANE COAL COMPANY
 5332 So. Long Avenue
 Telefonas PORTSMOUTH 9022
 FOCAHONTAS Mine Run \$7.50 (Screened) Tonas
 Perkant 5 Tonas ar Daugiau
 BLACK BAN Tonas \$9.50
 Perkant toną ar daugiau

AR BIJAI BEDARBĖS?
 Pasidėk nors mažą dalelę savo uždarbio į LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION (Naujienu Spulka)
BEDARBĖ BŪS NEBAISI
 NELAIKYK SAVO PINIGŲ BE NUOSIMCIO
4%
 NAUJIENU SPULKA IŠMOKA PINIGUS ANT PAREIKALAVIMO.
 Naujienu Spulkoje visai indėliai yra apdrausti Federaliųjų Apdraudusio Horporacijoj.
 Kas pasidės pinigų iki 16 d. šio mėnesio, nuosimtis skaitysis nuo 1 DIENOS SAUSIO.
 Naujienu Spulka atidara nuo 8 ryto iki 8 val. vakaro.
LITHUANIAN BUILDING, LOAN and SAVINGS ASSOCIATION
 (NAUJIENU SPULKA)
 1739 SO. HALSTED STREET

Acme-Naujienu Telephoto
 Harry L. Hopkins (po dešinei) kalbasi su senatorium Arthur T. Vandenberg. Hopkins šiomis dienomis liko paskirtas Jungtinių Valstijų prekybos sekretorium.

da, jei ji pasirašytų dar kažin kokį ten kitą konkordatą.

Reikia žinoti, kad nuo to laiko kaip popiežius susitarė su Mussolini ir gavo nuo Italijos 105 akerius žemės plotą Romos mieste (1934 m.) Vatikanu vadinamu, tai dabar popiežius nebesiskaito vien tik Romos katalikų bažnyčios dvasine galva, bet sykiu tapato ir pasauliniu valdovu, kokiais viduramžiais popiežiai ir buvo.

Užtai yra svarbus klausimas, už ką ir dėl ko šiandien Lietuva turi suteikti dar daugiau tam Vatikanui privilegijų, kurias Romos katalikų bažnyčios kunigai sugeba gražiai ir gudriai paslėpti po tikybos priedanga. Nežiūrint kaip tos specialios privilegijos dėti popiežiaus ir jo kunigijos yra tikybos skraiste apgautas, vis vien jos pasilieka privilegijomis ir mūsų tėvynei Lietuvai nieko gero, nieko naudingo nei iš dvasinio, nei politinio, nei ekonominio atžvilgio neduoda.

Kiekviena nepriklausoma valstybė, darydama sutartis su kita tokia pat valstybe, turi gauti lygų atlyginimą už suteiktą svetimai valstybei lengvatas prekyboje, transportacijoje ar kitoje komercijos srityje. Na, o kokį atlyginimą Lietuva gaus nuo Romos popiežiaus, Vatikanu karaliaus, už suteiktas privilegijas jo konsulams ir jo kontroliuojamai bažnyčiai? Jokių! Vien tik retkarčiais popiežius pasisų į Lietuvą savo palaiminimus, kurie tiek tėra naudingi Lietuvai, kiek pavasario sniegas. Daugiau nieko Lietuva nuo Romos popiežių negavo per praėjusius 552 metus, tiek tegaus ir ateityje, nežiūrint, kad didžiausias privilegijas jam dar suteiktų.

Todėl nėra jokio pagrindo, jokio išrokavimo dabartinėi Lietuvos valdžiai daryti dar kokį ten naują konkordatą su tuo italijonišku tikybinu trustu, pasivadinusiu "Sventu Apaštališku Sostu", Sv. Tėvu, Romos popiežium ar dar kaip kitai. Lietuva 1000 kartų geriau ir išmintingiau padarys, jei visai nutrauks visus ryšius su tuo italijonišku rōmiškos bažnyčios tikybinu trustu.

Kad tai yra logiškas kelias taip padaryti, tą galime matyti iš Danijos, Švedijos, Norvegijos ir Suomijos. Tos visos valstybės neturi suteiktos jokių privilegijų tam Romos bažnytiniam trustui, jau nuo pradžios 16-to šimtmečio nieko bendro su juo neturi. O ar jos prauzo? Ar jos nepasiekė aukštą laipsnį kulturoje ir apšvietoje? Ar pas jas socialis teisingumas nestovi kur kas aukščiau, negu pas tas valstybes, kurias valdė ir kontroliavo Romos bažnyčios kunigija? Nežiūrint, ar dabartinė Lietu-

tuvos valdžia palaikys tokius santykius su popiežium, kokie dabar yra, ar suteiks jam dar daugiau privilegijų, ar visai nutrauks ryšius, dėl to Lietuva nesulaukė praityje, nesulauks ir dabar jokio didesnio palankumo nuo to taip vadinamo krikščioniško pasaulio. Kalbėti apie konkordato reikalingumą, reiškia sąmoningai apgaudinėti tukstantius Amerikos lietuvių katalikų.

Perkuno Sargas.
 (GALAS)

IŠ LIETUVOS

Laisvamanių Susirinkimas

JEZNAS. — Gruodžio 8 d. Jėzne įvyko laisvamanių visuotinis susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 200 vietos pažangesnių ukininkų ir miestelio gyventojų. Į susirinkimą atvyko c-trō val-bos narys Ign. Protas ir iš Alytaus skyriaus valdybos nariai: V. Paulauskas, K. Šaltenis ir J. Cyžius, be to, skyriaus nariai F. Underis ir Pr. Jesionis.

Prezidiumas pasiūlė tautos veteraną — aušrininką dr. J. Šliupą ir c-trō v-bos įgal. Ign. Protą skaityti garbės nariais. Susirinkimas tam karštai pritarė.

Valdybon išrinkta: A. Tamošiūnas, M. Palionis, A. Galinskas, J. Šlivinskas ir M. Ligeika. Revizijos kom. A. Norkunas ir J. Joneliūnas.

C-trō v-bos atstovas Ign. Protas skaitė paskaitą "Ar yra tikras dievas?", kuri truko apie 3 val. ir ją jėzniečiai išklause su atsidėjimu. Po paskaitos ir diskusijų buvo priimta tokios rezoliucijos:

- 1) Prašyti vyriausybę ir seimą kuo greičiausia įvesti civ. metrikaciją, nes mūsų valstybės konstitucijoje pripažinta sąžinės laisvė.
- 2) Prašyti vyriausybę ir seimą, kad bažnyčią atskirtų nuo valstybės, o mokyklą lankan-

čius vaikus atpalaiduoti nuo tikybinų pamokų.

Pasibaigus susirinkimui jėzniečiai svečius pakvietė į arbatėlę.

Vaikai — chuliganai

MARIJAMPOLĖ. — Pastebima labai daug jaunų nusikaltėlių ir ištvirtkujančių vaikų, neišgyvenusių net mokyklinio amžiaus. Labai daug vaikų tur-gadieniais ir šventomis dienomis ukininkus apgaudinėja įvairiom "kontrabandinėm" prekėm, daug vaikų vagiliauja, bet žymiai daugiau valkatauja gatvėmis, keikiasi, ruko, pamėgdžioja suaugusius, šneka neleistinas kalbas ir t.t.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
 Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
 Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2201 West 22nd Street
 Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
 Rez. 6631 So. California Avenue
 Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
 756 West 35th St.
 Cor. of 35th and Halsted Sts.
 Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
 Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
 Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036,
 Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4157 ARCHER AVENUE
 Ofiso valandos:
 nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
 3939 SOUTH CLAREMONT AVE.
 Valandos—9—10 A. M.
 Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
 1957 W. Garfield Blvd.
 Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
 West Town State Bank Bldg.
 2400 WEST MADISON STREET
 Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
 Telefonas SEELEY 7330.
 Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
 Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
 Physician and Surgeon
 3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
 DENTISTAS
 Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
 4631 So. Ashland Ave.
 Tel. Yards 0994.
 Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį
 4143 So. Archer Ave.
 Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS
 Gydytojas ir Chirurgas
 Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
 Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
 Ofiso Tel.: YARDS 4787
 Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
 VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
 Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
 Sventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
 GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
 ir Akinius Pritaiko
 3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2808 West 63rd St.
 VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
 Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZEL'IS
 DENTISTAS
 4645 So. Ashland Ave.
 arti 47 Street
 Tel. Yards 2246
 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai
DR. P. J. BEINAR
 (BEINARAUSKAS)
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 6900 So. Halsted St.
 Tel. Went. 1612 — Res. Yards 3955
 Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser. ir nedėlioj pagal sutartį.

Dr. Margeris
 3325 So. Halsted St.
 Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
 Sventadieniais tik susitarus.
 Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
 Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
 Moterų ir vaikų ligų gydytoja
 6900 So. Halsted St.
 Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
 LIETUVIS
 Mano 20 metų praktikas
 jūsų garantavimas.
 Optometrical Akijų Specialistas
 Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Pri-
 renkia tesingai akinius. Visose at-
 sitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda akkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos.
 VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.
 4712 South Ashland Av.
 Phone YARDS 1373.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
 IŠ RUSIJOS
 Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
 Gydė staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.
 Ofisas ir Laboratorija
 1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
 Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
 Tel. CANAL 3110
 Rezidencijos telefonai:
 Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
 OFISAS
 4729 So. Ashland Ave.
 2-ros tubos
 CHICAGO, ILL.
 OFISO VALANDOS:
 Nuo 10 iki 2 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų diena.
 Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
 4631 SOUTH ASHLAND AVE.
 Ofiso valandos:
 Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
 ADVOKATAS
 Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
 Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
 Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
 Telefonas YARDS 0818.
 Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
 LIETUVIS ADVOKATAS
 Telephone: Yards 1001.
 4631 SO. ASHLAND AVENUE
 Res. 6515 So. Rockwell St.
 Telephone: Republic 9723.

A. A. SLAKIS
 ADVOKATAS
 7 So. Dearborn St.
 Room 1230.
 Ofiso Tel.—Central 1824.
 Namų Tel.—Hyde Park 3395.

KAL & ZARETSKY
 LIETUVIAI ADVOKATAI
 6322 So. Western Ave.
 VALANDOS:
 Panedėj, Utarninke ir Ketverge Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v. v. Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
 Tel. PROspect 1012.

Garsinkitės "N-nose"

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
 SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
 DIENĄ IR NAKTĮ
 Visi Telefonai YARDS 1741-1742
 4605-07 So. Hermitage Ave.
 4447 South Fairfield Avenue
 Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
 Klausykite mūsų Lietuvių radio programų Šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Prancėzjms P. BALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
 Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.
 • TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

S. P. MAŽEIKA Yards 1139
 3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNŪS
 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
 SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
 4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
 6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
 1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
 4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
 3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
 1646 West 46th Street Yards 0782

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
 Published Daily Except Sunday by
 The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
 1739 South Halsted Street
 Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
 \$8.00 per year in Canada
 \$5.00 per year outside of Chicago
 \$4.00 per year in Chicago
 6¢ per copy

Entered as Second Class Matter
 March 7th 1914 at the Post Office
 of Chicago, Ill. under the act of
 March 3rd 1879

Naujienos: eina kasdien, išskyriant
 savaitinius. Leidžia Naujienu Ben
 1739 S. Halsted St., Chicago.
 Telefonas: CANal 8500

Užsakymo kaina:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	7

Chicago per išnešiotojus:
 Viena kopija 3c
 Savaitė 18c
 Mėnesiui 75c

Suvienijose Valstijose, ne Chicago, paštu: (Atpiginta)
 Metams \$5.00
 Pusei metų 2.75
 Trims mėnesiams 1.50
 Dviem mėnesiams 1.00
 Vienam mėnesiui .....

Lietuvoje ir kitur užsieniuose
 Metams \$8.00
 Pusei metų 4.00
 Trims mėnesiams 2.50
 Dviem mėnesiams 1.50
 Piniigus reikia siųsti pašto Mon.
 Orderiu kartu su užsakymu.

Valdininkų algos ir mokesčiai

Kiekvienas Amerikos gyventojas, kuris turi tam tikrą sumą pajamų (įplaukų) per metus, turi mokėti federalinei valdžiai mokesčius. Tos pajamos gali susidėti iš algos arba uždarbio, iš pelno, kurį neša biznis, arba iš nuosimčių už paskolą.

Jungtinių Valstijų konstitucija sako, kad federalinė valdžia gali imti mokesčius nuo pajamų, "nežiurint, iš kokio šaltinio jau gautos". Toks patvarkymas yra įrašytas į konstituciją, kaip 16-as amendmentas, kuris įėjo į galią 1913 m. Kol šitos konstitucijos pataisos nebuvo, valdžia tokios teisės neturėjo. Kongresas buvo išleides įstatymą apie mokesčius nuo pajamų, bet Vyriausias teismas pripažino jį "nekonstituciniu". Tuomet reikėjo pakeisti konstituciją, kad kongresas tą galią turėtų.

Aukščiau paminėtame konstitucijos amendmante pasakyta aiškiai, kad mokesčiai gali būti imami nuo pajamų, "nežiurint, iš kokio šaltinio jos gautos", bet praktikoje yra kitaip. Valdžia neima mokesčių nuo algų, kurias gauna J. V. prezidentas, jo kabineto nariai, kongresmanai, senatoriai, federalinių teismų teisėjai ir visi kiti valdžios tarnautojai; taip pat ji neima mokesčių nuo valstijų (steitų) gubernatorių, legislaturų narių, teisėjų ir tarnautojų algų; pagaliau ji neima mokesčių nuo kauntės arba miesto viršininkų ir valdininkų algų.

Zodžiu, visi žmonės, kurie gauna algą iš viešo išdo (federalinės valdžios, steito, kauntės arba miesto), yra nuo tų mokesčių paliuosuoti. Kodėl? Juk 16-ji konstitucijos pataisa aiškiai sako, kad skirstant mokesčius nuo pajamų neprivalo but daroma jokio skirtumo, iš kokio šaltinio tos pajamos plaukia. Pasiremama tąja konstitucijos pataisa, valdžia gali imti mokesčius net ir nuo tų pajamų, kurias žmogus įgyja neteisėtu, kad ir kriminališku keliu. Ir valdžia iš tiesų taip daro. Ji, pav. nuteisė į sunkių darbų kalėjimą garsųjį Al Capone už tai, kad jisai nemokėjo mokesčių nuo pelno, padaryto iš gembleravimo, butlegeravimo ir kitokių uždraustų šaltinių.

Valdininkų algas paliuosavo nuo pajamų mokesčių teismai, "interpretuodami" J. V. konstituciją. Pirmiausia, atsisakė tuos mokesčius mokėti Vyriausiojo teismo nariai, kuomet vienas jų surado, kad konstitucija draudžia mažinti algą valdininko, kol nepasibaigia jo tarnybos terminas. Esą, jeigu teisėjas turės dalį savo algos išdui gražinti mokesčių pavidale, tai jo alga bus "sumažinta", kas esą priešinga konstitucijai. Netrukus, šituo konstitucijos "išaiškinimu" ėmė naudotis ir kiti rinktieji ir skirtieji federalinės valdžios atstovai ir tarnautojai.

Paskui tokios pat privilegijos pareikalavo sau ir valstijų valdininkai. Jie surado konstitucijos paragrafą, kad federalinė valdžia neturi teisės "spausti" valstijas; o jeigu Washingtonas ims lupti mokesčius nuo steitų tarnautojų, tai jisai gali kiekvieną steitą suvaryti į ožio ragą. Nuo tokios "priespaudos", girdi, valstijas apsaugoja federalinė konstitucija. O po to tapo paliuosuosios nuo mokesčių ir vietinių savivaldybių valdininkų algos.

Tokiu būdu konstitucija patvarkė vienaip, o praktikoje pasidarė visai kitaip. Jau ir prez. Rooseveltas viešai kritikavo tokį konstitucijos "pritaikymą" valdininkų algoms. Bet be kongreso pritarimo jisai nieko negali padaryti, o ar kongreso nariai norės atsižadėti savo privilegijos nemokėti mokesčių?

Vokiečiai nori Lenkijos ir Rusijos neutralumo

Vienas rimtas Amerikos korespondentas praneša iš Rygos, kad Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ribbentrop atsilankys Varšuvoje su tikslu ją prikalbinti, kad ji būtų "neutrali". To paties Vokietija norinti ir iš sovietų Rusijos. Neilgai trukus, prasidėsiančios derybos tarpe bolševikų ir nacių šituo reikalu. Tas korespondentas mano, kad derybos busiančios Maskvoje.

Tokiu būdu gandai apie rusų-vokiečių derybas pasikartoja nuolatos. Kur tiek daug dumų kyla, turi būti ir ugnies.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos centro komitetas (fotografija imta turbut, 1920 m.): pirmininkas inž. Steponas Kairys sėdi viduryje; kairėje adv. Liuda Purėnienė, dešinėje—adv. Vladas Požėla. Stovi (kairėje) prof. Antanas Purėnas ir Kipras Bielinis.

Inžinierius Steponas Kairys

60 metų amžiaus ir 40 metų veiklos sukaktuvės

Steponas Kairys gimė 1879 m. sausio m. 2 d. Užunevėžių kaime, Kurklių val., Ukmergės ap. Mokėsi Kurklių pr. mokykloje, vėliau įstojo Palangos progimnazijon, o 1894 metais — į 5-tą šiaulių gimnazijos klasę. Čia rado slaptą gimnazistų knygynėlį ir slaptas lavinimosi kuopeles. Knygnėlyje, kurio vedėju buvo išrinktas St. Kairys, buvo gerų rimtų knygų, kurias jis ima skaityti ir lavintis. Ties raštai gimnazijos vadovybės buvo griežtai draudžiami ir už jų skaitymą ne vienas jaunuolis išlekdavo iš gimnazijos. St. Kairys lanko taip pat slaptas lavinimosi kuopeles klauso vyresniųjų klasių gimnazistų referatų, diskusijų, pasikalbėjimų.

1897-99 metais daug s. d. darbininkų buvo suareštuota ir ištremta. Socialdemokratinis darbas buvo suardytas. 1899 m. rudenį St. Kairys grįžo į Petrapilį ir, išlaikęs konkursinius egzaminus, vėl buvo priimtas į institutą. Bet ir budamas institute, St. Kairys nenutraukia socialdemokratinio darbo ir tam reikalui kiekvieną vasarą grįžta į Vilnių, o nuo 1904 metų budamas jau ketvirtąjį kurso studentas, jis nebegrįžta Petrapilio institutui bet lieka Vilniuje.

Jau 1901 metais St. Kairys išleidžia ir išplatina visoj Lietuvoj vieną pirmųjų savo politinių atsišaukimų, kuriame buvo reikalaujama Lietuvos laisvos demokratinės santvarkos. St. Kairys visą laiką rašė ir "Darbininkų Balsą" (1901 m.) savo straipsnius, daugiausia vedamuosius, kuriuose kėlė ir svarstė įvairius aktualius ir opius gyvenimo klausimus, ugdė klasinį bei politinį darbininkų susipratimą. Pradėjus leisti savo laikraštį užsienyje ir partijai darantis masinei, kilo reikalas apsvaistyti ir nustatyti L. S. D. partinę taktiką. Suvažiavimas buvo suauktas Kairiškiuose pas V. Sirutavičių. Tam suvažiavimui vadovavo St. Kairys, jis buvo išrinktas Centro komiteto pirmininku. Tame suvažiavime buvo plačiai apsvaistyti L. S. D. taktikos, politikos ir organizacijos klausimai ir buvo nutarta: "1. Stengtis "suvverti demokratišką lietuvių respubliką", 2. vartyti pradėtą revoliucinį darbą tarp lenkiškai ir lietuviškai kalbančio proletariato, 3. pripažinti reikalingumą revoliucinio darbo tarp darbininkų kelių kaimyniškų tautų ir vienijimosi su jais kad sujungtoms spēkomis greičiau "permainyti dabartinį politiską suvėrdymą", 4. protestuoti prie P. P. S. (Lenkų social. partijos) paskelbimą "Robotnik'o" Nr. 42, 1901 metų, apie susiliejimą lenkiškai kalbančios L. S. D. P. dalies su P. P. S.",

Kadangi L. S. D. P., o ypač jos lyderis St. Kairys, visur ir visuomet tiek savo raštuose, tiek ir atsišaukimuose ragino Lietuvos darbo mases kovoti ne tik už tai, kad būtų išgriauta esama Rusijoje politinė santvarka, bet ir už tai, kad būtų sukurta nepriklausoma Demokratinė Lietuvos respublika 1903 m. vasarą įvykęs "Lenkijos ir Lietuvos Socialdemokratijos" (S. D. L. ir L.) suvažiavimas padarė tokį nutarimą: "Kadangi L. S. D. P. stovi ant nacionalistų pamato, suvažiavimas nutaria, jog S. D. L. ir L. nelaiko L. S. D. P. už brolišką organizaciją". Į tai "Darbininkų Balsas" 1904 metų Nr. 2 pastebi: "Kaipgi laikys už "brolišką organizaciją", jeigu L. S. D. P. ją pašalino visai iš Lietuvos".

Atėjus 1905 revoliucijos metams darbas dar labiau pagyvėjo. Nuo pat metų pradžios, butent, nuo sausio 9 d. skerdynių, visoj Rusijoje, o taip pat Lietuvoj prasidėjo streikai, demonstracijos, kiek vėliau ir vieši mitingai. L. S. D. P. o ypač jos lyderis St. Kairys, padvigubino savo veiklą. Reikėjo didinti spausdinimą ir platinimą atsišaukimų ir bendrai literatūros gyvenomojo momento klausimais. Reikėjo stipriau susieti su savo organizacijomis miesteliuose ir kaimuose, kurių jau buvo nemažai, palaikyti su jomis nuolatinių kontaktų, duoti instrukcijų, nurodymų. Reikėjo surasti saugią vietą. Pirmoji spaustuvė buvo įkurta Paplavose, vėliau Antakalny, Saltaniškyje ir pagaliau, Snipiškiuose pas Jaks-Tirą. Šioje spaustuvėje teko spausdinti atsišaukimus ir St. Kairiui, Vac. Biržiškai ir kitiems socialdemokratams.

Dar 1904 m. pabaigoje St. Kairys drauge su Domaševičiu parašė L. S. D. P. C. K. manifestą kurio tukstančiai egz., 8 puslapių brošiūros pavidalu, buvo išplatinta Lietuvoje. Svarbiausioji to manifesto mintis buvo ši: reikia nūgriauti caro valdžią ir sukurti nepriklausomą, demokratinę Lietuvą su Steigiamuoju seimu Vilniuje.

Taip pat kito St. Kairio parašyto atsišaukimo, išplatinto kelių tukstančių egzemplorių skaičiuje po visą Lietuvą, sakoma: "Šalin caro valdžia iš mūsų krašto, Lietuvos...". Tuomet patys išrinksim savo atstovus visuotinui, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu Vilniaus Seimam ir jam duosim valią rūpintis Lietuvos reikalais."

1905 m. rudenį revoliucinis sąjudis žymiai sustiprėjo. Pradėjo visuotiniai streikai, ir caro valdžia paskelbė savo garsųjį spalų 17d. manifestą: pažadėjo visokių laisvių, amnestiją politiniams kaliniams ir valstybės dums suaukima. Lietuvos demokratai nutarė suaukti į Vilnių lapkričio 21

ir 22 d. lietuvių susirinkimą, Vilniaus Seimą, pasitarti Lietuvos reikalais. Rengėjams visai nelaukta į Vilnių suvažiavo iš visų Lietuvos kampų arti dviejų tukstančių žmonių. Jau išvaikarėse, lapkričio m. 29 dieną, daugumas jų pasiekė Vilnių.

Pačiame Vilniaus Seime St. Kairiui teko suvaidinti labai svarbų vaidmenį. Jo pasiūlymu buvo sudarytas prezidiumas iš penkių asmenų. Jis buvo išrinktas suvažiavimo vice-pirmininku.

Jau 1905 m. pabaigoje kalėjimai buvo kimšte prikimšti. Nežiurint visos tos kruvinos reakcijos, St. Kairys ir kiti nenuleidžia rankų ir varo darbą toliau.

Sustojus citi užsienyje "Darbininkų Balsui", "Darbininkui", ir "Echo", L. S. D. P. C. K. nutaria leisti jau Lietuvoje, butent Vilniuje, legalų savaitinį laikraštį "Naująją Gadynę", kurios pirmas numeris pasirodė 1906 m. gegužės 3 (18) d., o paskutinis, 32 nr., tų pat metų gruodžio m. 28 (sausio 10) d. Daugumas vedamųjų tame laikraštyje irgi St. Kairio parašyti.

Kai buvo uždaryta "Naujoji Gadyne", tuoj St. Kairys ir kiti socialdemokratai pradėjo leisti "Skardą", kurio pirmas numeris išėjo 1907 m. sausio m. 5 (18) d., o paskutinis tų pat metų gegužės m. 23 (birž. 5) d. Sustojus citi "Skardui", buvo leidžiama "Žarija" nuo 1907 m. liepos mėn. 13 (26) d.

Kai St. Kairio ir kitų s. d. veiklos dėka į II dumą nuo Kauno gubernijos buvo išrinkti penki socialdemokratai, — Gudavičius, Povylus, Kupstas, Kumelis ir Stašinskas, — kurie sudarė dumoje L. S. D. atstovų kuopą, tada St. Kairys vyksta į Petrapilį ir tampa faktinuoju "generaliniu" tos kuopos sekretoriu. Visą II dumos gyvavimo laiką — nuo vasario mėn. iki birželio m. 3 d. — St. Kairys vadovavo visam tos kuopos darbui. Jis parašė garsųjį Lietuvos Socialdemokratų atstovų kuopos atsišaukimą "Lietuvos darbininkai ir valstiečiai", už kurį visai penki dumos s. d. atstovai gavo atsėdėti po metus tvirtovėse.

Margumynai

Kaip Didieji Žmonės Kovojo Su Miegu

Normaliai imant, žmogus pramiega daugiau nei trečdaliį savo gyvenimo. Pramiegotas laikas buna, aišku, neišnaudotas. Didiesiems žmonėms miegas yra didžiausia kliūtis jų darbui. Todėl jie stengiasi kuo mažiausiai miegoti, stačiai kovoja su miegu. Prusijos karalius Fridrikas Didysis bandė visiškai atprasti nuo miego, tačiau jis ilgiau neištvėrdavo be miego, kaip dvi paras. Bet, apskritai imant, jis stengėsi kuo mažiausiai miegoti. Tai jis pasiekdavo nuolatiniu savo darbo keitimu. Rytą atsikėlęs jis paskaitydavo knygą, vėliau pajodinėdavo, pasimankštydavo, po to vėl sėdosi prie knygos. Tuo būdu jam "miego porcija" sumažinti ligi keturių valandų per parą.

Griežta kovą miegui buvo paskelbęs ir vokiečių meno istorikas Winkelmannas. Jis miegojo per parą tik dvi tris valandas, kurias išmiegodavo savo kėdėje. Pusnaktį jis užgesindavo šviesą ir ketvirtą valandą ryto vėl ją įžiebėdavo. Norėdamas atsikratyti miego, jis kojas laikė įmerkęs į šalto vandens kubilį. Vasarą jis miegodamas ant medinio suolo prisirišęs prie kojų trinkelę, kuri krisdama tuoj jį pažadinavo.

Žymus fiziologas Heyne šioje srityje nuo kitų neatsilikio. Ilgainiui jis įpratė 48 valandas išbūti visiškai be miego. Napoleonas miego atžvilgiu buvo labai didelis užsispyrėlis. Pačiomis sunkiausiomis ir neramiausiomis dienomis jis temiegodavo tik po keturias valandas per parą. Net jo palydovai buvo tuo susirupinę. Miegas turėjo pasiduoti Napoleono valiai, kaip ir visas pasaulis. Napoleonas dažnai porą minučių pasnaudavo ant arklės balne ir to jam užtekdavo. Dažnai jam pakakdavo penkių minučių miego po pietų.

Ir didysis išradėjas Edisonas priklausio prie šykštųjų miego garbintojų būrio. Jis visada sakė, kad suaugusiam per dieną pakanka miegoti penkiąs valandas. Jis pats gi dažnai be miego išbudavo po dvi ir tris paras.

Tačiau medicina yra nustatiusi, kad suaugusiam per parą reikia miegoti po septynias ar aštuonias valandas, o augantiems žymiai ilgiau.

Kuo Maitinasi Pasaulis?

Prie Tautų Sąjungos jau prieš keletą metų įsteigtas tarplautinis statistikos biuras, kuris laikas nuo laiko skelbia iš viso pasaulio įvairius statistikos duomenis.

Šį mėnesį tas Ženevos biuras išleido didelį veikalą, kuriame, tarp kitko, yra plati studija apie tai, kiek kokių maisto produktų suvartojama pasaulyje. Pasirodo, kad per paskutinius 20 metų mėsos suvartojimas, lyginant su prieškariniais laikais, beveik nepasikeitė. Tiesa, pastaraisiais laikais sumažėjęs užtuenos mėsos vartojimas, užtat daugiau suvalgoma kiaušienos ir avienos. Nors pokariniais metais įvairiuose kraštuose buvo pradėta smarki propaganda žuvies vartojimui padidinti, tačiau jos suvalgoma palyginti nedaug. Daugiausia žuvų suvalgoma Anglijoje ir Japonijoje.

Užtat pastaraisiais laikais nepaprastai padidėjo kiaušinių ir pieno produktų suvartojimas, o taip pat daugiau suvalgoma cukraus, vaisių ir daržovių, išskyrus bulves. Pieno produktų, lyginant su prieškariniais laikais, suvartojama pasaulyje tris kartus daugiau. Pažymėtina, kad rugių ir ryžių — suvartojimas nuolat mažėja.

Vokiečių okupacijos metu St. Kairys uoliai dalyvauja visuose nepriklausomos demokratinės Lietuvos atstatymo darbuose.

(Bus daugiau)

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

KAS GIRDĖTI PO MONTREALA

BIAURUS DARBAS

Montrealo Lietuvių Vaikučių Mokyklėlės Tėvų Komitetas, susidedęs iš Jos. Smetonos, K. Čekaičio ir Simono Mazuraitio, padarė spaudai viešą pareiškimą apie tai, kad tam tikri elementai skundų pagalba bando uždaryti lietuvių kalbos mokyklėlę. Daugiausia žinių apie tą įvykį paduosime kitą kartą. O dabar tik keliais žodžiais pažymėsime svarbiuosius faktus.

Lietuvių kalbos mokyklėlė buvo įsteigta 1938 m. rugsėjo mėnesį. Už jos įsteigimą didžiausias kreditas priklauso Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopai, kuri nemokamai savo patalpoje prigludė mokyklėlę. Iš tos organizacijos atsirado žmogus, kuris gerai moka lietuvių kalbą. Jis sutiko eiti mokytojo pareigas.

Per trumpą laiką mokyklą pradėjo lankyti 21 mokinys. Viskas neblogoi sekėsi. Bet štai klebonas ėmė veikti: jis pradėjo gąsdinti vaikučius, kad tie nelankytų lietuvių kalbos pamokų, nes kitaip pašalinsis juos iš viešosios mokyklos.

Bet tai vis dar buvo niekai, nors nemalonumų ir daug pasidarė. Pagaliau įvyko tikras siurprizas: vieną gražų vakarą atsilankė į mokyklėlę politinė policija ir konfiskavo vadovėlius ir rašto darbus. Užrašė mokytojo vardą pavardę bei adresą ir pareiškė, kad mokykla esanti uždaroma. Paliepė, kad kitą dieną jis turės į policiją atsilankyti.

Tas įvykis, žinoma, pusėtinai nugsądino vaikučius. Daug nemalonumų buvo ir visiems tiems, kurie yra suinteresuoti lietuvių kalbos mokyklėlės išlaikymu.

Teko eiti į policiją ir aiškintis. Pasirodė, jog buvo parašytas skundas, kad mokyklėlė esanti įsteigta tam, kad galėtų vartoti komunistinę propagandą. Reikalinga buvo ir advokato pagalba, kol liko išaiškinta, kad mokyklėlėje jokios propagandos nėra varoma, o tik mokoma lietuvių kalba. Paaikškinta buvo, jog visi vadovėliai (Domijonaičio gramatikos) buvo gauti iš Užsienio Lietuviams Remti Draugijos.

Pradžioje visas mėnuo, kol policija pagaliau išitinko, jog vadovėliuose iš tiesų jokio komunizmo nėra ir jie yra košer. Konfiskuoti vadovėliai liko gražinti.

Kai nepasisekė įkasti mokyklėlei, tai liko įskysta toji organizacija, kuri daugiausia prisidėjo prie mokyklėlės palaikymo. Ir vėl prasidėjo nemalonumai, kadangi tai organizacijai buvo taikomas vadinamasis "spynos įstatymas". Salės nuomotojai gavo pranešimą, kad per tris dienas išsikraustytų iš salės.

Ir vėl reikėjo kreiptis į advokatą ir panešti pusėtinai išlaidų. Reikalas ir čia baigėsi tuo, kad skundikai nieko nepėdė: salės nuomotojai laimėjo. Bet tai, kaip jau buvo minėta, daug pinigų kainavo.

Žinoma, dabar kiekvienam gali būti įdomu, kas pas mus užsiima tais biauariais skundais. Tenka pasakyti, jog netrukus tie skundikai bus išaiškinti. Ir labai galima, kad daugelis nusistebės, kai patirs, kas "donosus" rašo. —N.

DIDELIS VAKARAS

"Vytauto" Lietuvių Klubo "Aido" choras sausio 29 d. savo svetainėje (2161 St. Catherine St.) rengia didelį vakarą. Pro-

grama susidės iš koncertinės dalies ir trijų veiksmų dramos "Kooperatiškos Vestuvės". Pradžia 5:30 val. popiet.

Visi vietos lietuviai yra kviečiami gausingai atsilankyti. Įžanga tik 25 centai.

—Rengimo Komisija

KANADOS ŽINUTĖS

"L. B." N. Metų Apykaita

"L. B." Naujų Metų proga daug pasigiria ir nemažai prisimeluoja. Imkime Lietuvos klausimą. "Laisvė", "Vilnis" ir "L. Balsas" kaip tik Lietuvos klausimą rišdavo iš antro galo. Turint minty, kad "L. B." savistoviai nieko negali išreikšti pirm negavęs sutikimo iš Centro Biuro, todėl jame atsispindi tokia pat dvasia, kokia telpa ir kituose komunistų laikraščiuose.

Čia norisi pasakyti "L. Balsas" žodžiais, tik ne taip kaip parašyta, bet kaip iš tikrųjų turėtų būti.

Lietuvos klausimu "L. Balsas" kaip tik buvo klaidingas informatorius. Jis pasekdamas J. V. komunistus siulė visai žalingą blokažimą su valstybėmis, kurios Lietuvai gero neliuki. Siulo Rusiją, kuri kritiškiausiu Lietuvai momentu atsukto nugarą. Siulo Lenkiją, kuri Lietuvos žaidzas ne tik nesumažino, bet jas dar padidino. Mat, komunistams Lietuvos likimas nė kiek neapeina. Jiems svarbu parėkauti ir pataikauti vien Rusijai.

Imant Kanados lietuvių vienybės klausimą, taipgi galima pasakyti, jog L. Balsas dėjo ir deda pastangas ardyti Kanados lietuvių vienybę. Tačiau jo užduotis šiais metais bus truputį skirtingesnė, reikis dar daugiau nekaltų lietuvių apšaukti trockistais, provokatoriais, pecekiais ir dar gražesniais vardais.

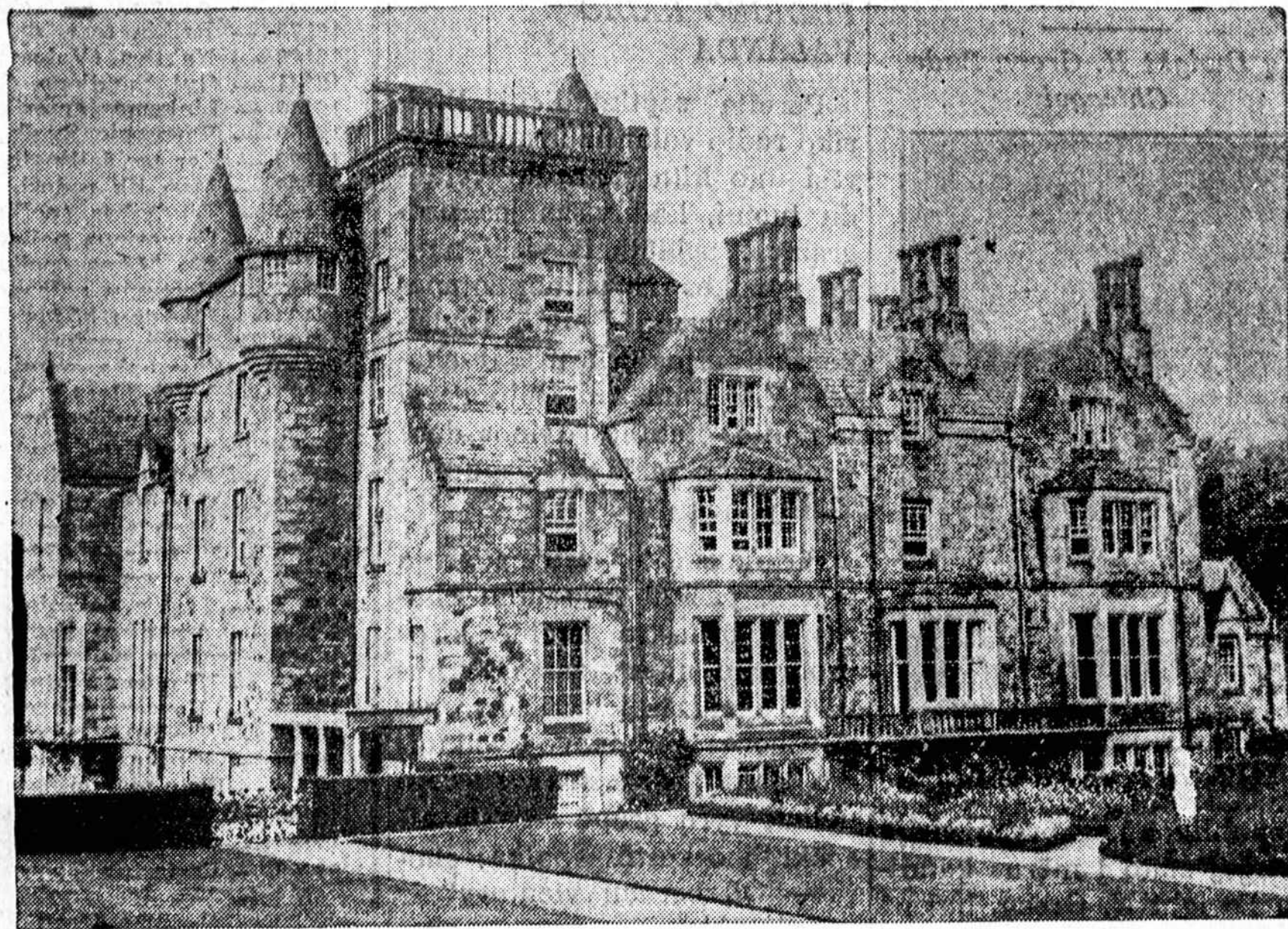
Pradedant naujus metus — 1939 metus nieko naujo išskelti neturime. Musų tikslas pasilieka tas pats. Rinkti kaip galima daugiau aukų, kad užtikrinus prie laikraščio dirbančių virš pastuzinio geresnį pragyvenimą. Įsigyti visiems štabe dirbantiems po naują karą. Dėti į "L. Balsą" tik tokias žinias, iš kurių skaitytojai negalėtų suprasti fikro dalykų slovio ir daugiau siųstų aukų. Šukaut spaudoje apie demokratijos gyvenimą, o širdyje juoktis iš tokios pasekmingos lošiamos komedijos. Svarbiausias "L. Balsas" šių metų tikslas, tai sunaikinti Naujienas, o ypatingai jos bendradarbius, kurie su savo raštais neduoda mums ramumo; tikriau pasakius, tai dieglys pašonėje. Kol tas nebus atsiektas, tai L. B. negalės užkariauti visus Kanados lietuvius.

Parengimas

K. L. Komitetas Toronto skyrius neįstengė surengti vakaro be kitų pagalbų. Jis susidėjo su jaunuolių draugija. Tame pat vakare buvo renkamas naujas komitetas ir išduodami raportai. Išėjo tikra marmalienė. Į komitetą šioms metams išrinkta du laikraščio "L. B." redakcijos nariai ir keturi be patyrimo ir mažo nusimanymo visuomeniniame darbe asmenys. Žmonės kalba, kad bus tikras gramofonas: kaip Yla su Janausku suks, taip gramofonas grieš.

Toronto Miesto Rinkimai

Šiems metams miesto rinkimuose komunistai praikišo net tris atstovus. Už tai kaltė buvo

EDINBURGH, ANGLIJA. — Kilconquhar palocius, kurį paveldėjo amerikietis Archibald L. Lindesay iš Manchester-by-the Sea, Mass.

prikišama tiems, kuriuos jie laiko savo priešais. Bet vargšai komunistai nepagalvoja apie tai, kad visuomenė jais nusivylė ir už juos balsų nedavė. Daugelis balsuotojų, kurie pernai balsavo už komunistų atstovus, šiais metais pareiškė: "Velnio akį jie daugiau gaus nuo manęs". Daugiausia boikotavo žydai, kurie baisiai pasipiktinę Rusijoj šaudomų ir neišileidžiamų bėgančių nuo fašizmo žydų.

"Progresas"

Toronto lietuviškame "sąpūnininke", antrašte: "Darbininko Akimis Žiurint", labai dažnai buna visokių sąpūnų prisapnota. Paimsim nors porą.

"Choristai turėtų pagalvoti apie Lietuvos ir Kanados himnų mokymąsi.

"Štai netoli 16 vasario, o himnas dar nei nepaliciestas.

"Kaip Lietuvos himnas 'Lietuva tėvynė...', taip Kanados 'O Kanada...', labai gražūs himnai ne tik žodžiais, bet ir melodišiomis. Atatinkamais atsitikimais juos sudainuoti labai geras daiktas."

Aiškiai matosi, kiek "nuprogresavo" musų Toronto lietuvių komunistai. Kaip seniai jie visap niekino Lietuvos himną? Dar metai nesuėjo nuo minėjimo 16 vasario, kuriame buvo komunistų dėta visos pastangos, kad himnas nebūtų giedamas. Kuomet jiems tas nepavyko ir himnas laike minėjimo atidarymo buvo giedamas, tai mutų komunistai savo kailyje neišsitemė. Vieni sėdėdami visai tyčiojosi, kiti švilpė, o tuometinis "sąpūnininko" administratorius Adomėlis vos nuo scenos nentukro norėdamas publiką sulaukyti nuo atstojimo. Šiandien jie gieda jau visai kitaip. Kasin kas bus dar po metų kitų?

Trockizmo liga

"Sąpūnininko" rašytojai taip įsibauginę trockizmo, kad jiems ir miegant ramumo nėra. Vienam prisapnavo, kad esą trockistai jau graūžia Amerikos Liet. Socialistų Partiją. Kad kokios, tai trockistai ar nepradės graūžtis po "sąpūnininko" pamatais. Kai kurie teigia, kad to laikraščio rašytojai ant liežuvio turi nemažai trockistinių bacilų. —Vikšras.

"NAUJIENŲ" JUBILIEJINIS KONCERTAS Ashland Blvd. Auditorijoje Kovo 12, 1939

BUVAU, MAČIAU IR GIRDĖJAU

"Aušros" choro parengimas

Sausio 28 d. "Aušros" choras ruošia įdomų vakarą, kuriame bus suvaidintas veikalas ir bus sudainuota keletas gražių dainelių. Teko nueiti į choro repeticiją. Mat, dėl tam tikrų aplinkybių kol kas iš choro prisiėna susilaikyti, tai taip sunku klausytis, kai pats nori dainuoti; sunku todėl, kad jie visi taip gražiai dainuoja per tokį trumpą susidainavimo laiką. Tai daug laimės ir pasekmių chorui savo išpildyme programos, o torontiečiams kviečiame atsilankyti ir pasismaginti. Vėliau ir pasiūksite. Šis parengimas bus parapijos svetainėje.

B. Pocius tebeserga

Jaunuolis Broniukas Pocius nuo pat Naujų Metų tebėra kritiškame padėjime. Tik jo jau ne energingo kuno dėka jam sekasi su liga kariauti. Sekmadienį, t. y. sausio 22 d., jo sveikatos stovis buvo lyg geresnis, bet laipsniškai tas stovis kaitaliojasi. Vienok dabar yra vill'is jo pasveikimui, ko visi jo pažįstami ir nepažįstami linki.

Chicagiečių dėmesiai

Brangūs Chicagos lietuviai, mes turėjome tą didį malonumą išgirsti jusų jaunimą pasivadinusiais "Pirmyn" choru.

TORONTO LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ KUOPA SVEIKINA "N-NAS" SIDAB. JUB. PROGA

"Naujienu" ir jų redaktoriaus gerb. Dr. P. Grigaičio dėka musų S. D. kuopa įsikūrė ir sėkmingai kovoja pagal savo išgales prieš darbo klasės niekintojus.

"Naujienos" buvo ir yra vienišelis tos rūšies dienraštis lietuvių tarpe, kuris rodo teisingiausią darbo žmonėms kelią visame Amerikos kontinente.

"Naujienos" tik tokiomis budamos sugebėjo be aukų pradžios per 25 metus išaugti iki tokio aukšto laipsnio, kokiame jos yra.

Kad "Naujienos" iš tikrųjų yra užsipelniusios aukštos pagarbos tarpe lietuvių visuomenės, tą parodo gausiai plaukiančios aukos "Naujienu" namo fondui kaip iš organizacijų, taip ir iš pavienių asmenų.

Nors "Naujienu" redakcija nei žodžiu nėra prisiminusi dėl aukų, bet gerą spaudą skaitančioji visuomenė moka įvertinti ir siunčia aukas. Aukos siunčiamos ne dėl al-

lėgirdome jų malonias dainas, kurios mus užžavėjo, paliko pas mus malonių neišdildomų prisiminimų.

Šių dainų klausėsi visi geros valios ir meną įvertinę žmonės, kurie "pirmyniečių" koncertu be galo patenkinti liko, dar ir dabar susitikus tebe gausi padėką už įgytus malonumus.

Pirmyniečiai įkvėpė naujai susitvėrusiam "Aušros" chorui noro ir entuziazmo savo darbą tęsti. Laike pertraukų tebeskamba "Kaimo mergelė — ta gražioji liaudies dainelė, kurią visi torontiečiai su "Pirmyn" choru uždainavo Naujų Metų dieną. Ši dainelė, nors paprasta, bet ji ar ne tik sujungs visus Amerikos ir Kanados lietuvius savo gražiose žodžiuose bei melodišioje.

Todėl Chicagos lietuviai, be choro, ir jums visiems didelis ačiū, kad davėt progos išaukštinti tokį gražų chorą, kuris deda visas pastangas ne vien jus, bet visus lietuvius palinksminti, bet nepamirškite, kad jusų vaikai "pirmyniečiai" dar nori daug lietuvių kolonijų atkankinti, tai remkite jų parengimus, tuo pagelbėsite jiems turėti tas progas, o tie lietuviai juos išgirdę visai Chicagai bus dėkingi ir jų laukia su malonumu.

Valio Chicaga ir jos "Pirmyn" choras. —Stella.

gy išmokėjimo redakcijos štabui, kaip kad daro komunistų spaudos rėmėjai, bet "Naujienoms" tinkamo namo įsigijimui.

Minimam tikslui mes irgi skiriamė \$10.

Mes linkime ilgiausių metų gerb. Dr. P. Grigaičiui, "N." redaktoriui, ir visam "N." štabui sulaukti aukštinio jubilėjaus erdviam "N." name.

S. D. k.p. komit.:

Org. A. Frenzelis, Sekr. V. Dagilis.

TORONTO LIET. SOCIAL-DEMOKRATŲ KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Sausio mėn. 29 d., sekmadienį, 2 val. po piet, 86 Bellwoods Ave., šaukiamas T. L. S. D. kuopos metinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami atsilankyti punkttalpai. —Komitetas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

"PIRMYN" CHORO VIZITAS TORONTE

(Tęsinys)

Po choro nufotografavimo (kuris išėjo labai pasekmingai ir naujieniečiai turėjo progos jau kelis kart tą nuotrauką matyti "Naujienose". Mat, Toronto Evening Telegram ne tik sa-vo trijose laidose gan didelę nuotrauką talpino, bet taipgi pasiuntė "Pirmyn" chorui tos nuotraukos klišę; vadinas, parodė savo draugiškumą) ne- daug laiko liko iki koncerto pradžios. Nors buvo skelbta pradžia 4:30, bet tokiu laiku choras negalėjo suspėti pradėti ir tik truputį po penkių, publi- kai nerimstant, nekantraujant, kad kuo greičiau pamatyti ir išgirsti svečius dainininkus — uždanga prasikleidžia ir tik

kaip dvi valandas ir jų vargšų kojos tikrai buvo nutirpusios ir jų figūros prašyte prašėsi pasivirti, prie ko nors atsilošti ir bent kiek atsikvėpti nuo nuovargio — jie vis vien visi šypsojos. Visi vaidino. Visi sukau- pė visas jėgas, atvėrė savo širdis, savo jausmus, savo šypse- ną ir viską atidavė tiems, kurie atėjo jų pamatyti, jų išgirsti, jais pasidžiaugti.

Bestebint chorą tokioj gra- žioj formacijoje, bežiurint į tas mergeles, šviesiaspalvėm, ilgom sukniom, tartum fejnos, laumės blunkančia juosta apsisupusias — man prisiminė seniai, seniai vieno chorvedžio ir žymaus lic- tuvių kompozitoriaus pasakytą žodžiai: Mes dainuosim kaip angelai, o jie ten (ir jis nuro- dė į salę, kur turėjo būti publi- lika) klausys kaip vel... Mes pradėsime taip tyliai, tyliai, ty- liai... Nuaidėsime toli, toli, toli... Užmigdysim, užniuniuosim juos ir paskui, kaip griusmas trenksim ir prikelsim juos! Pa- imsime juos musų valion. Mes juos užkovosim, paimsime juos belaisvėn... Kaip skaitytojas jau dasiprotėjo, kalbamas chor- vedys toje generalėje repetici- joje, šiokių tokių netikėtųmų dėlei, buvo nevisai blaivus. Bet kaip žmonės sako: ką blaivas mano, tą girtas pasako. Ir mes choristai, jo kalbą, tą įkvėpi- ną atidžiai, sakysiu, labai ati- džiai ir su pagarba išklausim ir pajutom, kiek jam šio kon- certo pasisekimas rūpėjo ir kas iš tikrųjų jo sielos gelmėse dė- josi. Nors tas ir labai seniai įvyko, bet štai besiklausant "Pirmyn" choro dainavimo aš prisiminiau ir galvojau: jeigu yra angelai, tai jus, brangieji pirmyniečiai, jais esate ir aš norėčiau pasakyti, jog jusų dai- navimas parodo kiek pastangų, kiek įkvėpimo, kiek meilės ju- sų mokytojas turėjo jums do- vanoti, kol jus pamatė tokiais, kokiais jus matė Lietuva, kitos šalys ir dabar mes kanadiečiai. Iš kitos pusės jusų choristų ryžtingumas, kantrybė, pasi- šventimas, subalansavo tą dailų meno žydinį, kuriuo ne tik ju- sų mokytojas p. K. Steponavi- čius ir jus patys, bet ir kiek- vienas, kuris jusų dainas iš- girsta, jums, tuo meno žydi- niu, džiaugiasi.

Maria F. Jokubynienė. (Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, ku- rios garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJIENOS Žengia Pirmyn...

NAUJIENOS dabar yra padidintos, pagražintos ir pajvairintos.

NAUJIENOS duoda daugiausia žinių iš Chicagos, kitų Amerikos lietuvių kolonijų ir viso pasaulio.

NAUJIENŲ specialūs korespondentai praneša apie visus įdomesnius įvykius ir nuotykius Lietuvoje.

NAUJIENOSE telpa daug straipsnių bėgančiais gyvenimo klausimais, mokslinio turinio raštų, eilėraščių ir apysakų.

NAUJIENOS kasdien deda daug gražių paveikslų ir atvaizdų.

NAUJIENOS yra visuomenės organas — jusų dienraštis. Todėl skaitykite jas, skleiskite jas ir remkite bižnieriis, kurie garsinasi NAUJIE- NOSE.

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Diena Iš Dienos

P. IR P. SENULIŲ
SIDABRINĖS VESTUVĖS

MARQUETTE PARK.—Sausio 22 d. p. Petras ir Petronėlė Senuliai, visiems šių vestuvių puotos dalyviams, ir už dovana taipgi poniai Paulinai Miknisius už pagaminimą taip skanių valgių, taria, širdingą aciu. Svečias.

Draugai Petras ir Petronėlė Senuliai, visiems šių vestuvių puotos dalyviams, ir už dovana taipgi poniai Paulinai Miknisius už pagaminimą taip skanių valgių, taria, širdingą aciu. Svečias.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Raphael Pfeifer, 31, su Evelyn Kawell, 22
C. Karalius, 21, su Emilia Poszcz, 20

Reikalauja Perskirų

Betty Kaspar nuo Lawrence Kaspar.

Republikonų Kandidato Platforma

Ką Dwight H. Green žada Chicagoj

DWIGHT H. GREEN

Republikonų organizacija Chicagoj stato j mērus kandidatą Dwight H. Green, buvusį federalj prokurorą Chicagoj, kuris pasiuntė Al Capone ir kitų piktadarių j kalėjimą.

Kandidatas Green neseniai paskelbė savo platformą. Jisai taipgi prižada platformos laikytis, jei balsuotojai išrinksi j mēru.

Svarbiausias, anot kandidato Green, jo platformos punktas liečia Chicago apšvietos sistemą. Jisai, pirmiausiai žada prašalinti politinę įtaką iš mokyklų tarybos. Jis taipgi žada išimti iš politikierių rankų policijos ir gaisrininkų departamentus. O kur tik bus galima, įves civilę tarnybą. Tvarkydamas mokyklų tarnybą, pirmiausiai, žiūrės, kad pinigai skirti apšvietai būtų praleisti tik tam tikslui, ir kad Chicago turėtų tobuliausių mokyklų sistemą šalyje.

Miesto administracijos reikalus taip tvarkys, kad gyventojams sutaupyti kuo daugiausiai pinigų. Pirmiausiai, sustabdys pinigų plaukimą j partijų išdus, prašalins nereikalingus tarnautojus kurių miesto valdyba samdo šimtais ir ekonomijai sujungs kai kuriuos departamentus. Jis taipgi reikalauja, kad periodiniai nepriklausoma audijorių firma peržiūrėtų miesto departamentų knygas.

Kandidatas Green žada sutvarkyti ir Chicago mokesčius, su kuriais dabar yra tikra betvarkė, ir "atvilioti miestą daugiau pramonij", kurios ikišiol bijojo Chicago gengsterių ir aukštų mokesčių. (L. Sp.)

Ketvirtą Kartą Laimėjo Konkursą

Užvakar vakare Tarptautiniam Amfiteatre, kur dabar vyksta Sporto Paroda, 16 metų lietuvis laimėjo meškerės metimo konkursą. Tas jaunuolis yra Eddie Yasulaitis. Tai buvo jo ketvirtas laimėjimas panašiam konkurse. Trofėją už laimėjimą gavo nuo dienašio Chicago Tribune.

Radio

BUDRIKO RADIO VALANDA

Pereitą septintadienį, Budriko radio valanda žymiai skyrėsi nuo kitų jo radio valandų tuomi, kad visas jos programos susidėjo iš visai naujų muzikos ir dainos numerių. Programą išpildė Budriko simfonijos orkestra ir choras. Visi numeriai išėjo gerai ir naujos liaudies dainos darė ypatingai malonų įspūdį j klausytojus.

Pirmiausiai orkestra sugrojo maršą, paskui pramainų choras ir orkestra išpildė kitus programos numerius. Viso buvo 16 numerių ir visi buvo geri. Choras padainavo sveikinimo dainą; orkestra sugrojo polką; vyrų grupė — "Oi atspėkit"; orkestra — polką; choras — "Oi, berneli vientury" ir "Saulutė teka"; vyrų grupė — "Kulkosvaidis"; orkestra — valcą; choras — "Onytė mano"; merginų grupė — "Žalumo bangos"; orkestra — polką; choras — "Atvažiavo sveteliai"; orkestra — polką; choras — "Vijo vilkas voveraitė".

Visa valanda buvo tikra muzikos ir dainos puota.

Kitas gražus Budriko radio programos bus iš Ciceros stoties WHFC — 1420 k. ketvirtadienį vakare nuo 7 iki 8 val. Bus gražios dainos, gera akordeonų muzika ir svarbūs asmenų pranešimai. Programą išpildys žymūs dainininkai solistai ir geri akordeonistai. Nepamirškite atsiskiti savo radijas aukščiau pasakytu laikui. —J.

Suvalkiečiai, Kreipkite Atydą

Brangūs broliai ir sesutės: Rūpinamės paskubomis gauti arterį Chicagoj Lietuvių Suvalkiečių Draugijai. Kaip tik gausime čarterį, tai taip greitai sušauksim susirinkimą ir, senoji valdyba su neubaigtais reikalais užbaigs savo darbus ir tarnybą, o naujai išrinkta valdyba užims savo vietas ir tęsoliau darbą per išitus metus.

Jonas A. Ramanas, pirm.

TARP MUSU BIZNIERIŲ

NAUJAS BIZNIERIUS

John, ir Josephine Piktūžis, motina Genės Soris, kuri laimėjo "Naujienu" piknike, 1930 metais gražuolės titulą, atidare taverną 2616 W. 59th St. Nauji biznieriiai yra geri Naujieniečiai ir pasirenę prisirašyti j Chicagoj Lietuvių Draugiją. Linkiu gero pasisekimo. Alex Ambrose.

Lietuviški rekordai nupiginti trumpam laikui po 48 centus vienas

- 16071 — Karvutė — Doleris A. Vanagaitis
- 16073 — Reikia tent, daly I ir II A. Vanagaitis
- 16128 — Nakties (Valcas) — Melės abejonės
- 16141 — Gul šiandiena, Sveikas Jėzau Butenas
- 16146 — Linksmas amerikietis, Sačiai ir mervinos Ork.
- 16150 — Pavasario Sverkinimai, Čigonės meilė orkestras
- 16169 — Kar tas šaltinis, Prirodino seni žmones M. Petrauskas
- 16152 — Man tik rodosi, Pasaulis stovi A. Vanagaitis
- 16186 — Lūdvykas (polka), Vilkas vilkas (polka) J. Dirvelis
- 16101 — Tarpas (polka), Panelės rotommas (polka)
- 16102 — Rio Mišas (polka), Trauk Simniski (polka)
- 16105 — Vėstvių valcas, Nautia padavė J. Dirvelis
- 16107 — Merginų bėdos, Vaikinu bėdos J. Olsauskas
- 16109 — Vyrų moters, Pavyks Kad navaicari ateina J. Olsauskas
- 16200 — Pasa haba, nusių kuli, Sani, duob tabalo J. Butenas
- 16204 — Polka "Tovales", Armonika—1,2,3. Br Kupletai
- 16212 — Augo miške baravykas, Puvų senis J. Butenas
- 16214 — Morselietė, Sudis, navaitė S. Pauras
- 16209 — Tėšiai tėšiai, Drieštas Vyrų Orkestras
- 16247 — Durbilas (dialoz), Šis-tas (dialoz) V. Dineika
- 16245 — Šindala rava, Puvų valdžiū valcūn Ork.
- 16250 — Lietuviškaitė (sketr), Laisk man (sketr) S. Pauras
- 16257 — Vasario grožybė, Ateikis man mylimajai V. Dineika
- 16258 — Sargie saliotas, Skudutis V. Dineika
- 16260 — Amerikos lietuvių priėmimas, Nuovadoje S. Pauras
- 16261 — Svetima padarė, Studentų cėnas A. Vanagaitis
- 16262 — Užaugau Lietuvis, Oi, atmintk V. Dineika
- 16263 — Varsonininkas, Atbulinis V. Dineika
- 16274 — Turku vestuvės, Rytū daina Liet. Vieš. Ork.
- 16273 — Kaukazo vaizdelis, dalis I ir II Liet. Vieš. Ork.
- 16274 — Fiešu mamei rasakiviu, Bernužėli nesvolioik, M. Petrauskas
- 16108 — Rėdą, kad eiliniū neėda, Vasaros naktys Sinavičiūtė
- 16123 — Netur rėdosi, Gieda gaideliai A. Vanagaitis
- 26204 — Pastorius (soca), Kauno Bonas, Juokai
- 26202 — Vėc huc (polka), Šitas šitas dal vėc
- 26203 — Sveikas Jėzau gimicis, Linkimo dromė užtrauksim
- 26205 — Gul šiandiena, Ateikubina Rotelūn
- 26206 — Gul šiandiena, Puvų valdžiū, naveliok K. Petrauskas
- 26207 — Tėsiu imarabio, Tėsiu imarabio J. Butenas
- 26208 — Nėnėnėnėnė marquėšio gailios ašarūn, Sedžiū no langeliu
- 26209 — Naujė huc, A. Sedelka, Arta iš "Rigoletto" Petrauskas
- 26205 — Plieta, Pusimarkti musus haugieji P. Oleka
- 26209 — Pimo pėtinėnų vilko maršas, Senos draugas Benas
- 26206 — Sėnėtė (valcas), Visiems tinka (polka) Kaimo ork.
- 26207 — Lėlija (valcas), Žvirblėlis (soca) Šokių Ork.
- 26203 — Žvėžiūnė (one ton), Mano bronzioji (valcas) Kaimo ork.
- 26205 — Kėbėlė, Sėnėdėnū aš gėdėlos J. Petrauskas
- 26206 — Pėl-pai pėl, Gėrkim gėrkim A. Vanagaitis
- 26207 — Pėim gėrbūti (one ton), Kamalėlis (valcas) Kaimo ork.
- 26207 — Pėimėnėnė valcas (polka) Kar. Bonas
- 26207 — Pėm pėl-pai (valcas), Ant kiemelio (polka) Kar. Bonas
- 26207 — Kam šėpė žirėli, K. J. Kraučėnas, Tė rvtu saelėš
- 26078 — Pėl-pai kaip tilvikas (2 step) Armonika solo, Panėmunė valcas
- 26209 — Irėdėnė mēšė, A. Vanagaitis, Godelos K. J. Kraučėnas
- 26082 — Sukėtinis, J. O'sauskas ir E. Rakauskienė, Tai gražumas Jukrelėš
- 26202 — Gėrėtas žirėlis (polka), Šokių ork., Nesukėbė, ork.
- 26205 — Tėvėnėnė polka, Kuku valcas Tartaut. Orkestra
- 26206 — Pėnkio valcas, Nautia polka Okeh Orkestra
- 26207 — Sėhio trėntėnūs, Bernužėl, neverk pėčios J. Olsauskas
- 26208 — Kur Nėmunas ir Daugava, Smuklėl vėinikėlis Olsauskas
- 26201 — Linksmas jaunimėlis (polka), Aėotėlės valcas Šokių ork.
- 26202 — Prirodino seni žmones, Ant mariu krantelio J. Butenas
- 26204 — Ganėm Avelos, Oi, čia, čia M. Strumskienė ir P. Petraitis
- 26205 — Lėvėndrėlis, Grvbai, M. Strumskienė ir P. Petraitis
- 26207 — Gėspadinė Rozalija, Jonas pas Rožę, S. Pilka ir Zėmaitėitė
- 26208 — Barborytė rosi trina, Alutis ir žėmės rojus S. Pilka
- 26200 — Ohuolvs, Amatininkų daina P. Petraitis
- 26100 — Ant laivo, Busiu vyrū, J. Ukteris ir Adele Zavistaitė
- 26102 — Karės laikū polka, Didmiesčio polka Juoz. Sasnauskas
- 26104 — Noros polka, Bernelis (polka), P. Sarpalinas ork.
- 26105 — Angelai gied dangiū, Tyliaja nakti P. Petraitis
- 26106 — Mano tėvelis (valcas), Ar žinai, kaip gerai (pol.) P. Sarp.
- 26107 — Dėžaugsmo valandos (mazurka), Kraic (polka) P. Sarp.
- 26108 — Žalioji girėlė, J. Sarsevičius, Senelis ganė avelas (valcas) P. Sarpalinas

Panešamas Victor Gramafonas už \$9.75. Sunėčiame rekordus j kitus miestus. Prisiuntimas kainuoja: 2 rekordai 25c, 6 rekordai už 40c. Be šitų viršminėtų rekordų Budriko Krautuvėje kiti lietuviški rekordai, kurių kaina yra 65c.

Jos. F. Budrik Inc.

3409-21 So. Halsted Street Chicago, Illinois

Budriko Krautuvės leidžiamas žymus programos nedėliomis 5:30 vakare iš Stoties WCFL, 970 k.

ŽEMAIČIŲ ORKESTRAS — BAJORES DAINININKĖS — ARTISTAI — ES

KLAUSYKITES ŠALTIMIERO IDOMIŲ IR NUOLATINIŲ RADIO PROGRAMŲ

• PENKTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• ŠESTADIENI — W. H. F. C. — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEKMADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.

LIETUVIŠKI PASILINKSMINIMAI — BARTKU ŠEIMYNA — Žinių Skyrius

"NAUJIENŲ" JUBILIEJINIS KONCERTAS Ashland Blvd. Auditorijoje SEKMADIENY, KOVO-MARCH 12, 1939

Tel. Victory 4965. STOGDENGYSŲ IR BLEKOS DARBAL 35 metal bizny, turi pilnā apdraudā už darbus Lengvūs išmokėjimai jei norite. BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 3216 So. Halsted St.

Lietuvis Plumberis — Laisnuotas — GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS. IRENGIA STOKERIUS JOHN YERKES 2422 W. 69th St. Tel. Hemlock 2867 Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rankandus bei storus. Vėžam j farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis j visas miesto dalis. 3406 So. Halsted St. Sautki Tel. YARDS 3408

Bowling-Billiardai 20 Aslų — 10 Stalų Gėrimal ir užkandžiai vietoje Rezervacijos Klubams Milo Wiesner Recreation 819-823 W. 35th St. Tel. Yards 4621-4622-2868

NEW SUBWAY DABAR ATDARA Lietuvių Auditorijoje 3133 So. Halsted St. PIETAUK — SOK BOWL Naujai įrengta Tel. Victory 9605 Joe Ukryn Sam Kamber

INSURANCE (APDRAUDA) • PILNĀ APDRAUDĀ AUTOMOBILIAMS. • APDRAUDĀ NAMŲ NUO UGNIES. • APDRAUDĀ RAKANDŲ. • APDRAUDĀ NUO VAGIŲ. • APDRAUDĀ LANGŲ. • TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ Raštinėje per A. RYPEVIČIŲ 1739 S. Halsted St. Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

arsinkitės "N-nose" • LIGONINES HOSPITALS SVEIKATOS KLINIKAS TONSILAI IŠIMAMI \$12.50 už GYDYMAS \$50.00 LIGONINĖJE RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje \$15.00 REUMATIZMAS \$2.00 Greitai Palengvinama VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00 Ekzaminaciją įskait. vaistus DOUGLAS PARK HOSPITAL 1900 So. Kedzie Ave., Chicago Tel. Lawndale 5727.

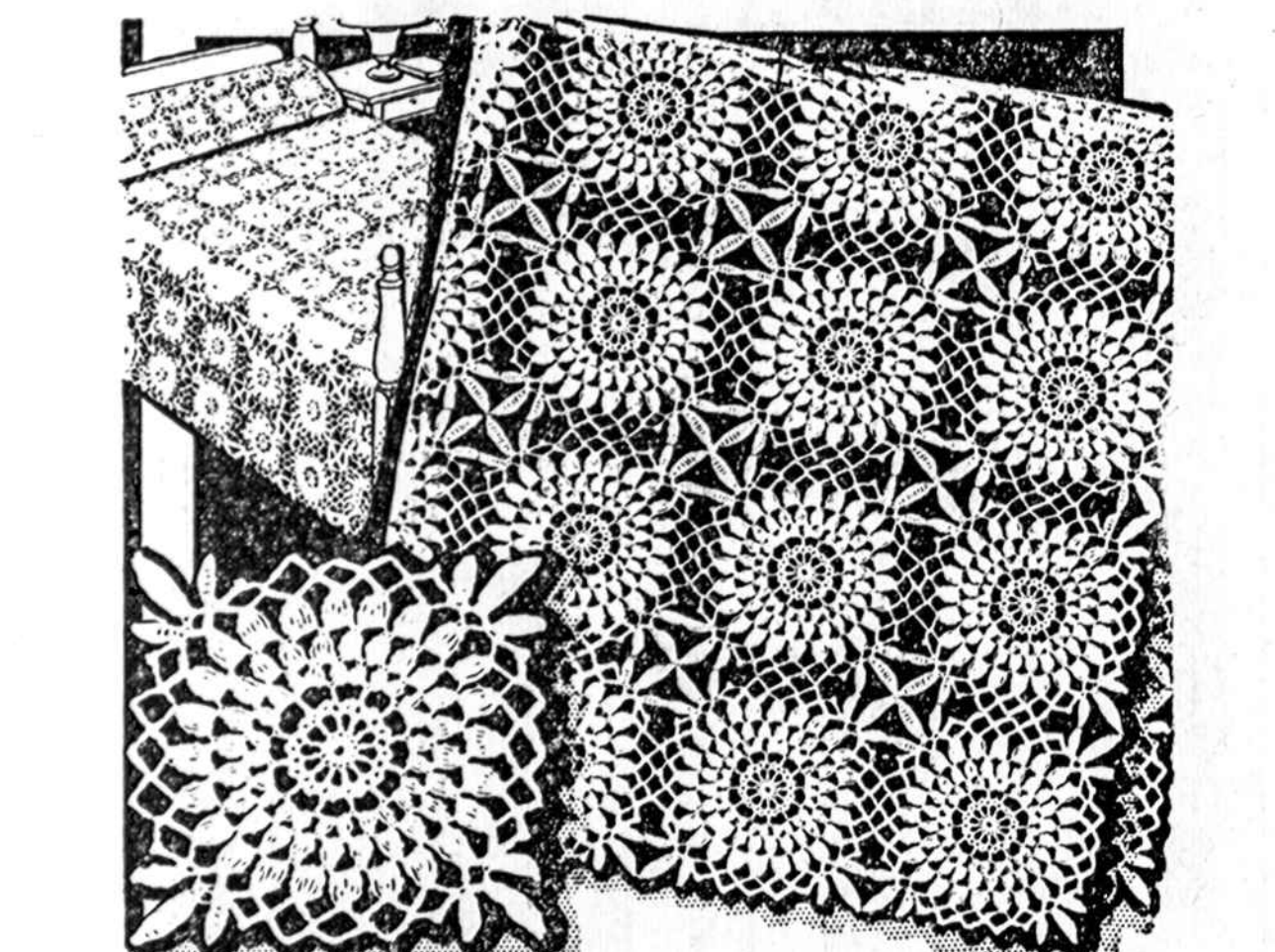
FOTOGRAFAS CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

SUSIRINKIMAI

Repeticija "Lietuvis Daktaras" įvyks penktadienį, sausio 27 d., 7:30 val. vakare, 6627 S. Richmond St. Visi vaidylos malonėkite atvykti laiku. —W. V. M.

Sausio mėn. 25 d. Yuškos svetainėje, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. 7:30 val. vak. Lietuvių Jaunimo Kultūros Ratelis laikys visuotinę narių mėnesinį susirinkimą. Visi nariai privalote atsilankyti, nes bus renkami darbininkai mūsų rengiamam vakarui, vasario mėn. 29 d. ir, be to, nariai esate prašomi užmokėti neužmokėtas mėnesines duokles kitaip, busite išbraukti iš Ratelio knygu. Koresp. Alfredas J. Butkus Cicero Lietuvių Respublikonų klubo metinis susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, sausio 25 d. parapijos svetainėje. Susirinkimam kviečiami kaip vyrai taip ir moterys. Bus gardaus alužio, ir kitokių pamarginimų. Valdyba Roseland L. D. K. Vytauto Draugijos No. 2 susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 25 d. 7:30 v. v. L. D. S. svetainėje 10413 S. Michigan Ave. Komisija turi paruošusi planus prie kokios draugijos prisidėti, be to, bus kontrolės komisijos pranešimas. Kviečia vienas iš komisijos. G. Kirkus Lietuviškų Tautiškų Kapinių lotų savininkų ir Draugijų Atstovų visuotinas metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio (January) 26 dieną, Lietuvių Auditorijos svetainėje 3133 S. Halsted St. 7:30 val. vakare ant pirmų lubų. Tamsių atsilankymas butinas. Sekr. J. Zalatoris

Valdyba Roseland L. D. K. Vytauto Draugijos No. 2 susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 25 d. 7:30 v. v. L. D. S. svetainėje 10413 S. Michigan Ave. Komisija turi paruošusi planus prie kokios draugijos prisidėti, be to, bus kontrolės komisijos pranešimas. Kviečia vienas iš komisijos. G. Kirkus Lietuviškų Tautiškų Kapinių lotų savininkų ir Draugijų Atstovų visuotinas metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio (January) 26 dieną, Lietuvių Auditorijos svetainėje 3133 S. Halsted St. 7:30 val. vakare ant pirmų lubų. Tamsių atsilankymas butinas. Sekr. J. Zalatoris

CROCHETED SQUARE PATTERN 1937 No. 1937 — Originališkas kapai dezenis.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1937 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 10 centų ir prašau atsųsti man Pavyzdį No. Vardas ir pavardė Adresas Miestas ir valstija

PETER PEN

The prince has us quessing! NICHOLS

Politika

"Aldermanai" 13-tam Warde

Atrodo, kad čia eis gan smarki kova tarp kandidatų aldermono vietai.

Nuo republikonų kandidatuoja lietuvis biznierių Mykolas Narvidas.

Nuo demokratų yra du žymesni kandidatai — dabartinis aldermonas John E. Egan ir Michael P. Hogan. 13-to wardo demokratų vadas Michael J. Flynn ilgą laiką rėmė Egan'ą, bet šiems rinkimams paramą atiduoda Hogan'ui ir daug mažesnis su Kelly šalininkais. O Egan, praradęs Flynn'o paramą, persimetė į Courtney pusę.

Naujas "Džiabas" Kumskiui

Dabartinis Marquette Parko direktorius Al Kumskis taipgi žadėjo kandidatuoti į aldermonus. Jis kreipėsi į Flynn'ą prašydamas indorsavimo. Bet jo negavo.

Dabar, kaip girdėtis, Kumskis kandidaturą ištraukė, nebekandidatuos, nes Flynn'as pažadėjo paskirti jį visų Chicago Southsidės parkų ir Soldiers' Field direktorium su \$5,000 algos metams. (Aldermanai gauna tiek pat.) Dabartinis pietinės Chicago dalies parkų viršininkas yra Courtney šalininkas, tad Kelly frakcija, kuri turi didžiąją parkų tarybą, jį prašalins ir vietą atiduos Kumskiui.

Ar adv. R. VaSalle kandidatuos į aldermonus 13-tam warde — dar nežinia. Greičiausiai nekandidatuos.

Teisėjas Zuris Floridoj

Lietuviai politikai suka galvas dėl teisėjo J. T. Zurio. Rinkiminė kampanija jau pradeda įsisiubuoti, o teisėjas Zuris, tuo tarpu, išvažiavo Floridon atostogauti. Gal teisėjas, paskutiniu laiku labai sunkiai dirbęs, atostogų užsitarnavo, bet politikai tam priduoja ypatingą prasmę. Zuris buvęs nenoris įsivelti į ginčus ir įvairius "dykus", kurie dabar verda-kunkuliuoja demokratų eilėse.

Pol.

Užvedė Dvi Bylas Prieš Cicero Valdybą

Miestelis Nemokąs Sąskaitų

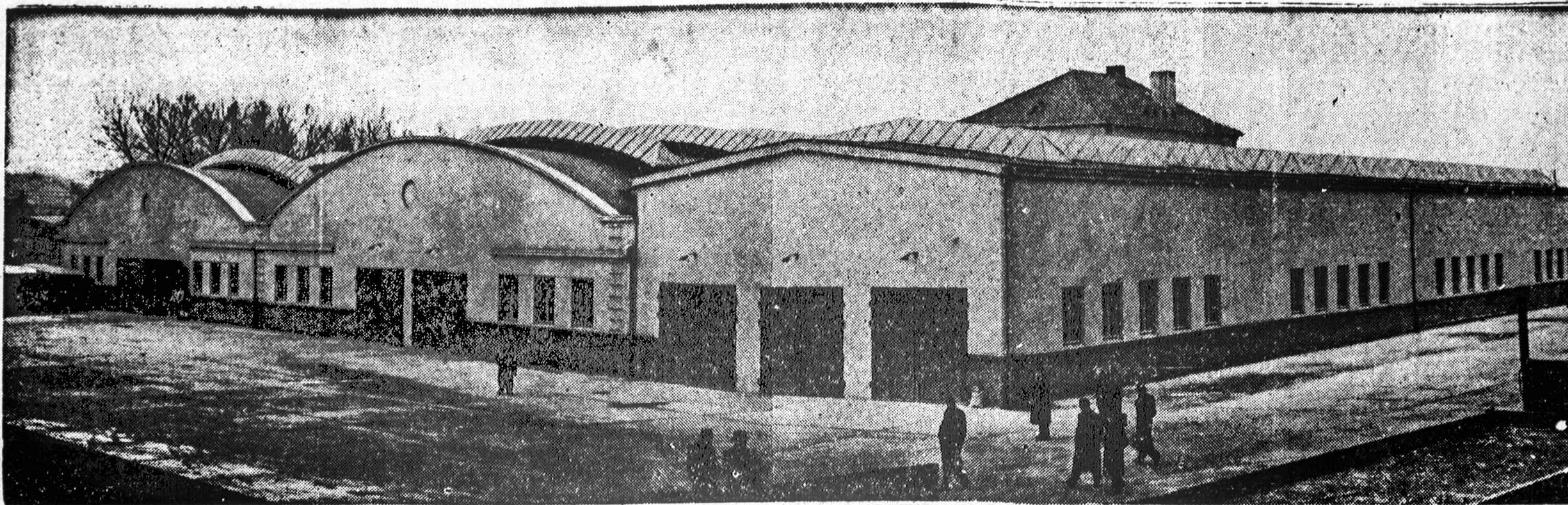
Cook apskrįčio circuit teisme buvo užvestos dvi bylos prieš Cicero miestelio valdybą. Vieną bylą užvedė Public Service Company of Northern Illinois, o antrą — miestelio valdininkai.

Abu skundėjai sako, kad miestelio valdžia nemoka sąskaitų. Miestelis buvęs esąs skolingas firmai \$201,482 už gasą ir elektrą, o valdininkams nemoka \$390,272 užsilikusių algų.

Pildom
Income
Tax
Blankas

KASDIEN NUO 8 v.
RYTO IKI 8 v. VA
KARO.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.

Naujai pastatytasis Kauno miesto Savivaldybės garažas autobusams stovėti ir remontuoti.

VDV foto.

Kurie Didžiausi Chicagos Bankai?

Pirmoj Vietoj — Continental Illinois.

"The American Banker", bankierių sąjungos periodinis leidinys, skelbia, kad didžiausias bankas Chicagoj yra The Continental Illinois National Bank and Trust Company, su bilionu ir \$257,555,445 depozitų šių metų pradžioj.

Kiti Chicagos bankai, kurie priskaitomi prie didžiausių Jungtinių Valstijų bankų yra šie:

2-tras didžiausias Chicagoj: First National Bank—depozitų turi—\$935,567,244;

3-čias—Northern Trust Company—\$339,976,957;

4-tas—Harris Trust and Savings Bank,—\$234,271,167;

5-tas—City National Bank and Trust Co.—\$131,196,813;

6-tas—American National Bank and Trust Co.—\$57,253,579;

7-tas—Lake View Trust and Savings,—\$27,958,885;

8-tas—Drovers National Bank,—\$27,244,801;

9-tas—Live Stock National Bank,—\$26,788,876;

10-tas—Chicago City Bank and Trust Co.—\$23,753,787;

11-tas—Merchandise National Bank,—\$19,332,941, ir

12-tas—Pioneer Trust and Savings Bank—\$18,136,464.

Didžiausi bankai Illinois valstijoj—už Chicagos—yra:

National Stock Yards National Bank of National City—\$34,966,416, ir

Commercial Merchants Bank and Trust Co., Peoria, Ill.—\$23,826,813.

Didžiausias bankas visose Jungtinėse Valstijose yra:

Chase National Bank of New York, kuris depozitų turi \$2,234,332,982.

Illinois Continental, didžiausias Chicagos bankas, stovi ketvirtoj vietoj tarp didžiausių visos Jungt. Valst. bankų.

Mirė Kapinėse
Laike Laidotuvijų

"Ji Laidoja Prie Mano Vyro Kapo"

Užvakar po pietų Holy Sepulchre kapinėse buvo laidojamas Adlor Cotey, nuo 5730 South Union Avenue, didžiojo karo veteranas.

Laidotuvėse dalyvavo Mrs. Catherine Leonard, 53 metų chigagietė nuo 7108 Eggleston Avenue.

Orkestrui grojant atsiveikimą su vėlioniu, Mrs. Leonard atsisuko į draugę ir tarė:

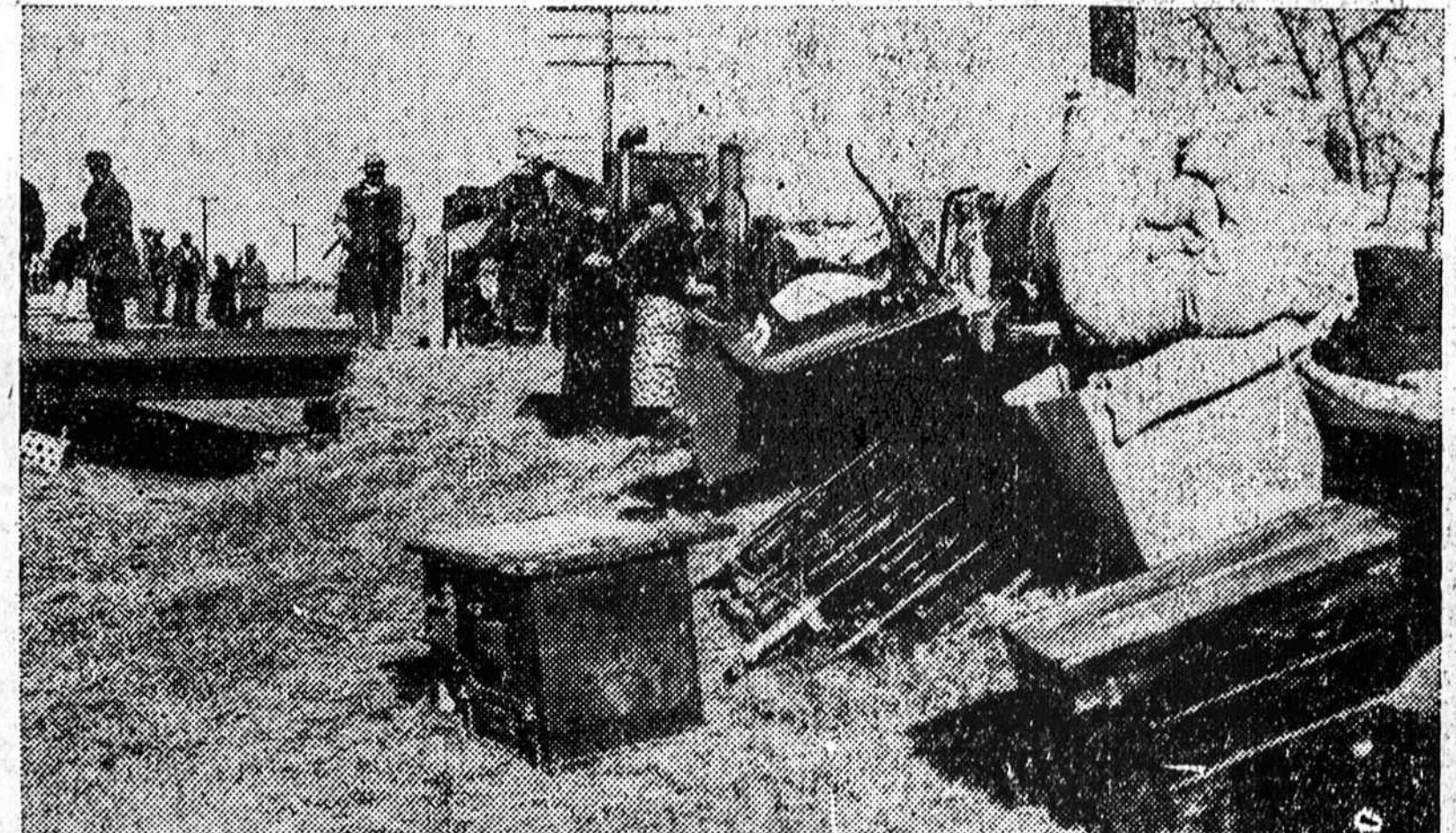
"Kaip gražiai jį laidoja. Ir, pagalvok jį laidoja šale mano vyro kapo." Tuos žodžius ištarusi Mrs. Leonard sugriuvo ant žemės ir pasimirė. Ji turėjo širdies ligą.

LOS ANGELES, CAL. — Loretta Young, kino artistė, yra tardoma ryšium su Bucknerio šmugeliu.

NEW YORK. — Louis Greenfield (po dešinei), kuris prisipažino nužudęs savo 17 metų amžiaus sūnų iš pasigailėjimo. Jo sūnus nuo pat mažens buvo ne-normalaus proto.

Missouri valstijos fermeriai, kurie liko išmesti iš namų. Jie dirbo žemę už tam tikrą derliaus dalį.

RANTOUL, ILL. — Armijos lakunų korpusas kovoja gaisrą, kuris sunaikino trijų aukštų techniską mokyklą.

Nuteisė Jauną Bridgeportietę Kalėjiman

Neatsargiai Važiavo

Automobilių teismo teisėjas Frank M. Padden vakar nubaudė kalėjimo 19 metų bridgeportietę Moniką Kontrim, nuo 3215 South Union Avenue. Ji turės dėti penkias dienas apskrįčio lėjime už neatsargų važiavimą.

Nuteistoji yra našlaitė, "hoss" vienam naktiniam klube.

Sausio 22 d., prie 106th ir State gatvių ji įvažiavo su keleiviniu automobiliu į trokš. Ji aiškino, kad troko nepamatė, nes jo šviesos nebuvo uždegtos. Bet policistas teisme liudijo, kad šviesų nereikėjo, nes nelaimė įvyko dienos metu.

90 Dienų Kalėjimo

24 metų jaunuolis Leonas Budrus, nuo 6220 South Morgan, vakar teisėjo J. A. Schillerio buvo nuteistas sėdėti 90 dienų apskrįčio kalėjime. Sausio 23 d., jisai sužeidė žmogų prie Halsted ir 54th Place, ir pabėgo. Policistas James Mulkerrin susekė Budrų per laisnių numerį. Sužeistasis buvo John Duffy, nuo 5533 South Peoria St.

Remkite Tuos Biznierių, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE"

\$600,000 Kiniečių Šelpimui

Įvairių sektų dvasiškių Chicagoj, išėmus katalikus, šiomis dienomis susiorganizavo į "Komitetą Šelpimui Nukentėjusių Nuo Karo Kiniečių". Komitetas pradės veikti vasario 12 d., ir per ateinančius 11-ką mėnesių bandys sukelti \$600,000 — po \$50,000 kas mėnesį, priskaitant ir sausio mėnesį.

Komiteto pirmininkas, Clifford W. Barnes, sako, kad dabartiniu laiku milijonai kiniečių miršta badu ir nuo visokiausių ligų ir sužeidimų.

25 METŲ

NAUJIENU sidabrinio jubiliejaus KONCERTAS

ASHLAND BLVD.
AUDITORIJOJ

Kovo 12 d.